

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izveniš nedelje in praznike. // Inzerati do 80 petič vrst à Din 2, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3. Večji inzerati petič vrsto Din 4.—. Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. // „Slovenski Narod“ velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— // Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN URAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knaflova ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26.

Podružnice: MARIBOR, Grojski trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 // CELJE, celjsko uredništvo: Strassmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 // JESENICE: Ob kolodvoru 101 // SLOVENU GRADEC, Slomškov trg 5 // Pošta hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Napetost na Daljnem vzhodu vedno večja:

V ponedeljek demarša Anglije, Francije in Amerike pri japonski vladi z grožnjo represalij

Zavedajoč se dalekosežnih posledic, ki bi jih imele nadaljnje popuščanje napram Japonski, so Anglija, Francija in Amerika odločene nastopiti solidarno v obrambo svojih pravic - Blokada v Tiencinu se nadaljuje

London, 17. junija. br. Tretji dan blokade angleške in francoske koncesije v Tiencinu je potekel brez resnejših incidentov. Občutno pa je postalo primanjkujevanje hrane. Zlasti primanjkuje sočiva in mleka. Angleški generalni konzul je telefonično ostro protestiral pri japonskem generalnem konzulu zoper postopanje japonskih oblasti, ki na meji angleške in francoske koncesije ne puščajo v koncesijo vozil z živili. Japonski konzul je angleško pritožbo zavrnil z izjavo, da se bo blokada še poostila in da bo ustavljen tudi dovajanje vode v koncesije, če Anglija ne bodo ugodili japonskim zahtevam. Tudi ameriški konzul v Tiencinu je protestiral proti temu, da japonski vojniki ustavljajo in preiskujejo ameriške državljane. Ameriški odpravnik poslov v Tokiju je imel v zunanem ministrstvu razgovor o tencijski aferi, vendar pa demantirajo vesti, da bi bil ponudil posredovanje Amerike v sporu med Japonsko in Anglijo o Tiencinu.

Ameriški diplomatski krogi so mnenja, da Amerika ne more ravnodušno gledati na dogodke v Tiencinu in priporočajo najtesnejše sodelovanje Amerike z Anglijo in Francijo v svrhu obrambe skupnih interesov na Daljnem vzhodu, ker bi sicer lahko postal položaj mednarodnih koncesij na Kitajskem nevzdržen. Kapitularcija Anglije in Francije bi lahko imela zelo dalekosežne posledice.

Po poročilih iz Washingtona je ameriško zunanje ministrstvo v stikih s francosko in angleško vlado. Zatrjuje se, da bodo v ponedeljek Anglija, Francija in Amerika napravile skupno demaršo v Tokiju in zahtevale takojšnje ukinitve blokade. V nasprotnem primeru bodo zagrozile z najostrejšimi represalijami. Ameriške, angleške in francoske vojske ladje na Daljnem vzhodu so že dobile nalogo, naj bodo pripravljene za vsak primer. Če do ponedeljka Japonska ne bo preklcala svojih ukrepov proti mednarodnim koncesijam, bodo začele Amerika, Anglija in

Francija izvajati najostrejši gospodarski bojkot Japonske. Avstralska vlada je že izjavila, da se bo pridružila vsem takim ukrepom.

Pariz, 17. junija. AA. Seja angleške vlade bo v ponedeljek. Na tej seji bo vlada razpravljala o vprašanju Tiencina. Ako ne pride do novih incidentov, verjetno ne bodo sprejeti nobeni novi ukrepi. V ponedeljek bo imela vlada obširna poročila o položaju v Tiencinu ter o ukrepih, ki bi jih bilo treba izvesti, ako ostane Japonska nepopustljiva. Predvideva se, da bo Anglija v tem primeru odpovedala trgovsko pogodbo iz leta 1911, ki vsebuje klavzulo o največji ugodnosti. Toda še vedno obstaja upanje, da bo Japonska sprejela pravilne angleške predloge ter na ta način dala incidentu samo lokalni pomen in ga kot takega likvidirala.

Čungking, 17. junija. AA. (Reuter) Vsa pomembna kitajska javnost in kitajske vlade je obrnjena na položaj v Tiencinu.

V Čungkingu prevladuje mnenje, da razvoj položaja v Tiencinu jasno dokazuje, da bodo morale velesile braniti svoje interese na Daljnem vzhodu ali pa se popolnoma umakniti Japonscem. Odločitev velesil bo imela največji vpliv na bodoči razvoj kitajsko-japonske vojne.

Pravi vzrok

Tokio, 17. junija. br. Japonski listi obširno pišejo o napetosti zaradi blokade v Tiencinu in naglašajo, da bo ostala Japonska nepopustljiva vse dotlej, dokler Anglija ne bo spremenila svoje politike na Kitajskem. Zlasti pa poudarjajo, da ne more biti govora o ukinitvi blokade angleške koncesije v Tiencinu poprej, predno angleške oblasti ne izročijo japonskim oblastem 50 milijonov dolarjev v srebru, ki jih je Čungking deponiral v angleški koncesiji za plačilo dobav orožja in municije iz Anglije.

Gafencu v Atenah

Bukarešta, 17. junija. AA. Listi prinašajo obširne vesti o prihodu Gafencu v Atenah ter naglašajo prisrčen sprejem, ki so mu ga priredili predstavniki oblasti in grško ljudstvo. Listi prinašajo govore Metaxa in Gafencu o priliki banketa ter naglašajo moč grško-rumunskega prijateljstva in pomen akcije, ki jo vodita obe državi v službi miru. Istotako naglašajo miroljubni namen držav Balkanske zveze. »Le Moment« piše: Obisk Gafencu v Grčiji pomeni manifestacijo prijateljstva obeh narodov, kar bo samo služilo mednarodnemu miru. »Semnanul« izraža prepričanje, da bo soglasnost, ki se je pokazala v Ankari, potrjena tudi v Atenah. »Neamul Romanesc« piše: Obisk Gafencu v Ankari ni samo dokaz prijateljstva med Rumunijo in Turčijo, temveč pomeni tudi važno garancijo za mir v tem delu sveta. Sprejem, ki ga je bil deležen Gafencu v Atenah je dokaz, da obstaja med Rumunijo in Grčijo soglasje. Zdravice izrečene v Atenah so enako kakor zdravice v Ankari take, da nihče ne more dvomiti v politiko miru, ki jo izvaja Balkanska zveza. Gafencu je sredi sprejem italijanskega poslanika v Atenah, s katerim je ostal pol ure v razgovoru.

Odgoditev nove češke ustave

Praga, 17. jun. br. Odbor narodne zajednice, ki mu je bila poverjena sestava nove češke ustave, v kateri bi bile vpisane zadnje spremembe in novo nastali položaj v protektoratu, je po daljših posvetovanjih sklenil odgoditi sestavo načrta za novo ustavo, ker je prišel do prepričanja, da je treba počakati na praktične izkušnje. To mnenje je zastopal poleg drugih uglednih čeških pravnikov in ustavnopravnih strokovnjakov tudi bivši praški župan dr. Baxa. Tudi vsi češki listi so proti temu, da bi se ustava izdelala na hitro roko, ker bi lahko prišlo do nepravilnih pogrskov.

Praga, 17. junija. br. Nemška policija je do konca tega meseca prepovedala vse sportske prireditve, ker je prišlo pri nedeljski nogometni tekmi Berlin-Praga do političnih demonstracij.

Angleško-poljski sporazum

VARŠAVA, 17. junija. br. Službena poljska agencija objavlja komunikacije, po katerem so pogajanja, ki jih je vodila v Londonu posebna poljska finančna delegacija, obrodila uspeh in se bo polkovnik Koc že jutri vrnil v Varšavo s podpisanim sporazumom. Anglija je dovolila Poljski velik kredit za okrepitev poljske narodne obrambe.

Latiška in Nemčija

PARIZ, 17. junija. br. Latiška poslaništvo v Parizu je izdalo komunikacije, v katerem odločno zavrača vse tendenciozne vesti v zvezi s sklenitvijo nenapadnega pakta z Nemčijo. Komunikacije zanika vse vesti, da bi ta pakt vseboval tudi tajno klavzulo, po kateri bi Latiška dovolila zgraditi Nemčiji utrdbe na latiškem ozemlju. Ta pakt je samo izpopolnitev pakta, ki ga je Latiška leta 1932 sklenila z Rusijo in dokazuje odkritosrčno politiko in odločno voljo Latiške, da hoče enako kakor Litva in Estonija voditi miroljubno in strogo nevtrarno politiko.

Ogromen požar na Poljskem

VARŠAVA, 17. junija. br. V mestu Novi Grodek je nastal večer popoldne požar, ki se je zaradi vetra silno naglo širil. V manj kot pol ure je bilo nad 100 hiš v plamenih. Gasilcem in na poslanemu vojaštvu se je le z največjim naporom posrečilo preprečiti nadaljnje širjenje požara. Mnogo hiš so morali v to svrhu podreti. Pri gašenju se je ponesrečilo 10 gasilcev, tri osebe pa pogrčajo in mislijo, da so zgorale. Škoda je zelo velika. Kako je nastal ogenj, še ni ugotovljeno. Domnevajo pa, da gre za požig. Uvedena je stroga preiskava.

Prepoved strankarskih uniform na Madžarskem

BUDIMPEŠTA, 17. junija. br. Zaradi demonstracij, ki so jih izvajali zadnje dni madžarski nacisti, je notranje ministrstvo s takojšnjo veljavo prepovedalo nošenje strankarskih uniform in strankarskih znakov. Posebna straža nacistov pred lokalom svoje stranke je bila sredi aretirana. Policija je zelo ostro nastopila proti nacističnim demonstrantom, ki so skušali demonstrirati in protestirati proti ukrepom oblasti.

Borzna poročila.

Curth, 17. junija. Beograd 10. — Paris 11.76, London 20.785, New York 444. Bruselj 75.50, Milan 23.35, Amsterdam 235.90, Berlin 178.10, Praga 15.03, Varšava 83.62, Sofija —, Bukarešta 3.25.

Položaj na Češkem in Slovaškem

Obmejno policijo je zamenjalo nemško vojaštvo
Včeraj je bil drugi sestanek v Kremliju —

Bratislava, 17. junija. br. Kljub pomirjevalnemu govoru, ki ga je imel včeraj minister Durtanski v slovaškem parlamentu, se poljska širokih množic čimdalje večje vznemirjenje. Naval nemškega vojaštva na Slovaško zbujajo vtis, da se pripravljajo zelo dalekosežni dogodki in da ne gre zgolj za manevre, kakor uradno zatrjujejo, marveč da so to priprave za mnogo nesrečnejše dogodke. Vznemirjenje je še povečal odlok vlade, da se morajo v Bratislavi in v vseh drugih večjih krajih nemudoma izprazniti vse šole, razni zavodi in druga javna poslopja, v katera se bo naselilo nemško vojaštvo.

Beg iz Češke in Slovaške na Poljsko zavzema vedno večji obseg. Zadnje dni število beguncev neprestano narašča. Vsek dan zbeži več sto ljudi preko poljske meje. Nemške oblasti so sedaj odredile, da se mora vsa češka in slovaška obmejna

policija umakniti z meje, ker sumijo, da pomaga ljudem pri begu preko meje. Vsa češka obmejna policija je bila razorožena in razpuščena ter nadomeščena z nemškim vojaštvom. Nemci domnevajo, da obstaja neka tajna organizacija, ki je razširjena po vsem protektoratu. Ta organizacija daje beguncem posebne vodnike, ki dobro poznajo tajne prehode preko gorovja na Poljsko. Druga tajna organizacija, ki se skriva pod imenom Siko in jo baje tvorijo češki in nemški socialisti, skrbi za širjenje raznih letakov in brošur, v katerih poziva narod k uporabi. Posluhuje se pri tem docela novih metod, tako da razširjevalcem ni lahko priti na sled. Brošure in letake privlačijo na male balončke in jih nato spuste. Mnogo teh balončkov je veter zanesel celo v Nemčijo in na Poljsko.

Poljaki so vedno bolj odločni

V odgovor na slične nemške ukrepe je poljska vlada razpustila vsa nemška društva, zaplenila vse nemške domove in prepovedala vse nemške liste in knjige

London, 17. junija. i. Poljska vlada je včeraj prepovedala vse nemške organizacije na Poljskem in jim zabranila vsako nadaljnje delovanje. Policija je po nalogu notranjega ministrstva zaplenila prostore raznih telovadnih, sportskih in kulturnih organizacij, njihovo imetje pa je bilo zaplenjeno. Policija je pri tem zasegla razne dokumente in drugo gradivo, ki dokazuje, da so bile vse te organizacije v službi nemške propagande. Vse naprave, zgradbe in igrišča, so bili dani v najem poljskim organizacijam, društvom in klubom. Na vseh poslopih in napravah vihrajo sedaj poljske zastave.

Prav tako je poljska vlada prepovedala tudi uvoz vseh nemških listov, tednikov in revij in raznih periodičnih publikacij, obenem pa je prepovedano uvažanje nemških knjig. Ker so ti izredno strogi ukrepi seveda vzbudili veliko pozornost in odmev po svetu, saj je zaradi tega računati na poslabšanje že itak skrajno napetih poljsko-nemških odnosov, je včeraj poljska vlada službeno pojasnila, da je to samo odgovor na slične ukrepe nemških oblasti, ki so popolnoma zatirale vsak pokret in vsako udejstvovanje Poljakov v Nemčiji.

Poljska odklanja pobude Vatikana

ker ima vtis, da služi samo Italiji in Nemčiji

Varšava, 17. junija. br. V dobro obveščenih krogih se doznava, da je papeški nuncij v Varšavi včeraj obiskal zunanjega ministra polkovnika Becka in maršala Ridz-Smiglyja ter v imenu Vatikana ponovno interveniral v poljsko-nemškem sporu, priporočajoč mirno rešitev potom pogajanj. Ponovno je predlagal, naj bi se Nemčija in Poljska sestali h konferenci in ponudil posredovanje papeža. Tako zunanji minister Beck, kakor maršal Ridz-Smigly sta papeškemu nunciju izjavila, da je Poljska slej ko prej pripravljena za miren sporazum, toda pobuda za to mora priti od Nemčije same. Poljska ne more pristati na pogajanja prej, predno ne dobi popolnega in zanesljivega jamstva, da bo zajamčena neodvisnost in nedotakljivost Poljske in njenega življenjskega prostora. Vatikano je vse to dobro znano in bi bilo za to potrebno, da naslovi svojo intervencijo na drugi naslov. Papeški nuncij bo danes odpotoval v Rim, da obvesti papeža

o neuspehu svoje misije. Splošno se opaža, da na Poljskem narašča nerazpoloženje napram Vankanu, ker prevladuje vtis, da skuša Vatikan na račun Poljske doseči diplomatske uspehe v korist Rima in Berlina.

Odgoditev poljskega Sejma

VARŠAVA, 17. junija. AA. Stefani: Sejm in senat sta končala svoje delo. Novo parlamentarno zasedanje se začne novembra, razen ako ne bi bilo treba sklicati izredne seje parlamenta.

Povratak poljskega poslanika v Berlin

Varšava, 17. junija. br. Poljski poslanik v Berlinu Lipski, ki se je že dalje časa mudil na Poljskem, se je sredi vrniti v Berlin.

Katastrofa francoske podmornice

Včeraj se je ponesrečila francoska podmornica „Phenix“ — Vsa posadka izgubljena

Pariz, 17. junija. br. Vsa francoska javnost je v silnih skrbih za modernizo francosko podmornico »Phenix«, ki jo pogrešajo že nad 30 ur. Vse kaže, da je podmornico doletela enaka usoda, kakor ameriško podmornico »Squalus« in nedavno potopljeno angleško podmornico »Thetis«.

Podmornica je 15. junija krenila iz svoje luke v Saigonu v francoski Indokini in križarila nedaleč od obale pri rtu Ca-mau (Kambodža), kjer se je spustila v globino, a je ni bilo več na površje. Ladjo so kmalu pogrešili in na pomoč ji je prihitelo vse francosko vzhodno-indijsko brodogojstvo. Ki je bilo deloma stacionirano v Saigonu, deloma pa je križarilo na odprtem morju blizu podmornice. Prav tako so poslali na pomoč letalstvo, da po možnosti ugotovi lego podmornice. Na kraj nesreče so odplule tudi še druge enote francoskega kolonialnega brodogojstva.

Po zadnjih, uradno še ne povsem potrjenih vesteh, so že odkrili lego in položaj »Phenixa«. Podmornica se nahajala kakih 350 km od Saigona in le 6 km oddaljena od obale rta Ca-mau. Potapljači so ugotovili, da leži približno 100 m globoko. Vse nade, da bi se dala rešiti vsaj posadka, so izgubljene in zdaj se, da je usoda »Phenixa« že zapečatena. Francosko mornariško ministrstvo je že včeraj obvestilo svoje prizadete mornarje. Na

podmornici je bilo po eni verziji 59, po drugi pa 67 mornarjev in 4 oficirji.

Vest o tragični usodi podmornice »Phenix« je v Franciji napravila globok vtis. Mornariško ministrstvo je ukrenilo vse potrebno za rešitev podmornice, dasi je vse upanje izgubljeno. Odredilo je, da krenejo na pomoč vse bližnje mornariške enote, hkrati pa je že imenovalo posebno komisijo, ki naj ugotovi vzrok nesreče.

Predsednik republike Lebrun je takoj, ko je bil obveščen o katastrofi »Phenixa«, odpovedal svojo udeležbo na vseh prireditvah. Odpovedan je med drugim tudi banket, ki so ga nameravali danes prirediti na čast mornariškemu sultanu, ki je prišel v Pariz. Tudi minister za mornarico Campinchi je odgodil svoje nameravane potovanje.

PODMORNICA »PHENIX«

Podmornica »Phenix« je bila ena največjih in tudi najmodernejših francoskih podmornic. Zgrajena je bila leta 1930. Pripadala je francoskemu vzhodnoazijskemu brodogojstvu v Indokini in je imela stalno postojanko v Saigonu. Podmornica je imela 1379 ton, dolga je 92, široka pa 8,25 metrov. Na površini je vozila s hitrostjo 18, pod vodo pa 10 vozlov. Oborožena je bila s 100 mm topom, s 37 mm protiletalskim topom, s strojnico in z več cevmi za torpede.

Pogajanja v Moskvi

Molotov je obljubil odgovor do ponedeljka

Moskva, 17. junija. br. Včeraj popoldne je bil v Kremliju drugi sestanek med zastopniki Rusije, Anglije in Francije. Molotov je zahteval od Stranga še nekatera podrobnejša pojasnila glede kompromisne formule, ki sta jo predložili Anglija in Francija. Razgovor je trajal zopet dve uri. Ob koncu je Molotov obljubil, da bo do ponedeljka dal pismen odgovor na zadnje angleško-francoske predloge.

Nemške informacije

London, 17. junija. AA. Dopsisnik DNB je dobil na merodajnem mestu v Londonu sledenja zanimiva obvestila, ki se strinjajo z vestmi, ki jih je agencija DNB dobila z druge strani v Londonu in v Moskvi:

Vprašanje garancij baltičkim državam ima samo podrejen pomen. Anglija je pripravljena, ako bi bilo to potrebno, dati garancije baltičkim državam ne samo proti njihovi volji, temveč je celo pripravljena, prepuščati te države, ako bi Rusija to želela, njihovi usodi. Toda to ni glavna in odločilna zahteva Rusije. Ruski zastopniki zahtevajo mnogo več, to je obvezne angleške garancije za primer, da bi Rusija pri izvajanju svojih obveznosti prišla v spor z Japonijo. Anglija je pripravljena sprejeti v načelu rusko zahtevo, toda pod nobenim pogojem ne bo svoje obveze dala pismeno. Ker Rusija zaradi tega dvomi v angleško iskrenost, je vlada poslala Stranga v Moskvo, da bi razprl ruske dvome ter preprl sovjetske zastopnike o iskrenosti angleških izjav. Toda Molotov

brezpogojno zahteva jasno in nedvoumno pismeno obvezo angleške vlade o podpori na Daljnem vzhodu. V Londonu obstaja bojazan, da bi se Anglija z objavo takšne obveznosti podala v nevarnost težkih reperskusij v Vzhodni Aziji. S takim dokumentom bi prišla v nevzdržno odvisnost napram Rusiji.

Agencija DNB naglašja, da je dobila potrdilo te vesti na dveh mestih v Londonu, ki ju je treba smatrati za točno obveščeni.

Redni letalski promet med Ameriko in Evropo

NEW YORK, 17. junija. AA. »Atlantic Cleopere« bo krenil danes na prvi redni prekoceanski polet. Z letalom bo potovalo 29 oseb in to 12 članov posadke ter 19 predstavnikov tiska. Letalo se bo spustilo na Horthy, Lizboni in Marsellu.

Ženska volilna pravica v Belgiji

Bruselj, 17. junija. AA. Havas: Minister za notranje zadeve je predložil zakonski predlog, da se volilna pravica za volitve v oblastne zbornice razširi tudi na žene. Doda, da imajo žene volilno pravico samo za parlamentarne volitve.

Naročajte, čitajte in širite »Slovenski Narod«!

Velik pomen strokovne izobrazbe vajencev

360 vajenskih šol z 42.000 učenci

Ljubljana, 17. junija. Kako velikega pomena je strokovno naboženi ter usposobljeni obrtniški naraščaj za obrt in vse gospodarsko življenje, nam kaže naslednji referat, ki ga je podal Fr. Jereb na obnem zboru Zveze obrtnih društev dravske banovine.

Napredek razvoj in bodočnost obrtništva v marsičem zavisi od obrtniškega naraščaja. Dobro izveščen, strokovno nabožen pomočnik je najmočnejša opora pri delu slehernega samostojnega obrtnika. Kvalitetno popolni izdelki so v marsičem odvisni od spretnosti obrtnikov pomožnega oseba. Zato je tudi sveta dolžnost obrtniških mojstrov, da se ob vsaki priliki zavzemajo za svoje poklicne naslednike.

Ureditev razmerja števila vajencev je v marsikateri stroki prinesla povoljne uspehe. To se kaže tudi v ravnošenju števila zaposlenih pomožnih in kvalificiranih moči. Vendar razmere v nekaterih strokah še niso urejene. Z uredbo o številu vajencev v obrti, upoštevati je treba, da je dotok kvalificiranih delavcev za našo narodno obrambo in tudi v zasebna industrijska podjetja največji iz kovinske mehanike stroke obrti. Banska uprava je to upoštevala in delno spremenila predpise o številnem razmerju vajencev in pomočnikov v tej stroki, vendar nam kažejo razmere na delovnem trgu, da bo treba še spremeniti uredbo, če hočemo, da ne bo nastopila škoda za obrt, pa tudi za vse gospodarstvo.

Ze pri sprejemih v službo bi morali posvečati primerno pozornost vajencem ter izbrati res najposposnejše in najnadarjeneje. V tem pogledu nam bo lahko mnogo koristila poklicna svetovalnica, ki je bila lani ustanovljena.

V vsej državi je okrog 58.000 vajencev. Zelo potrebno bi bilo posvetiti veliko pozornost njihovi strokovni izobrazbi. Po statističnih podatkih trgovinskega ministrstva je v državi 360 vajenskih šol s 42 tisoč učenci. Od tega števila jih je treba odšteti 10.000, ker so zaposleni v trgovinah. To pomeni, da vajenske obrtne nadaljevalne šole obiskuje le okrog 30.000 obrtnih vajencev, a približno polovica jih

je brez vsakega šolskega pouka. Ta ugotovitev je zelo žalostna za tiste, ki so odgovorni skrbeti za izobrazbo mladine.

Tudi v naši banovini je še mnogo krajev, kjer je vajencem onemogočeno obiskovanje obrtne nadaljevalnih šol. Državne podpore za vajensko strokovno šolstvo so mnogo premajhne. V mnogih primerih pa država sploh ne daje podpore. Po obrtnem zakonu so občine dolžne vzdrževati v svojem območju obrtne nadaljevalne šole. Toda mnoge občine ne kažejo nobenega zanimanja za strokovno izobrazbo obrtniškega naraščaja in se ne menijo za zakonske predpise.

Razen tega pa tudi šole, kolikor jih imamo za strokovno izobrazbo vajencev, ne ustrezajo povsem svojemu namenu. Sedanjni učni načrt je nepopoln in zahteva nujne revizije. Kot strokovne učitelje bi morali namestiti tudi naše najposposnejše obrtniške mojstre, ki bi iz prakse prinesli novega duha. A za nje bi morali uvesti redne tečaje iz pedagogike. Šolski pouk je tudi pomanjkljiv, ker primanjkuje potrebnih učnih knjig ter učil. Nujna in prva skrb naj nam bo, da dobimo čim prej primerne učbenike, sestavljene po strokovnjakih ob sodelovanju obrtniških zastopnikov.

Izpopolnitvi našega obrtno nadaljevalnega šolstva pa bi zlasti mnogo koristila samostojna šolska poslopja za nadaljevalne šole vsaj v večjih krajih, n. pr. v Ljubljani, Mariboru in Celju. Da doslej našemu obrtnemu strokovno nadaljevalnemu šolstvu niso posvečali primerno pozornosti, kaže že to, da nimamo za te šole šolskih poslopj, da o delavcih sploh ne govorimo. Ugotoviti je pa treba tudi, da nimamo dovolj šol, da bi učni moči, zlasti strokovno usposobljenih premalo in da pogrešamo učne knjige. V mnogih krajih ne odpirajo vajenskih nadaljevalnih šol, ker je premalo vajencev, ne prireajo pa tudi vajenskih tečajev. Zato mnogi vajenci nimajo prilike, da bi si primerno izpopolnili strokovno znanje, dandanes tako zelo potrebno. Vse te pomanjkljivosti bi morali na pristojnih mestih upoštevati ter bi naj skrbeli, da bi bile čim prej odpravljene, kajti sicer ne bo mogoče več popraviti velike škode.

Iz Kranja

— Prijava za sprejemni izpit za I. razred drž. realne gimnazije v Kranju se sprejemajo do 22. junija t. l. Izpiti se pričnejo v petek 23. t. m. ob 8. Prijave se dobe pri gimn. slugi. — Razstava risarskih in ročnih del na gimnaziji bo odprta od 24. t. m. do vključno 28. t. m.

— Zapora ceste. Zaradi gradbenih del za novi vodovod bo zaprta banovinska cesta od potoka Suhe do odcepa poti k Dolencovi vili v Predvorju. Ves promet bo šel sedaj po banovinski cesti Kranj-Jezersko in sicer v času od 12. junija do vključno 24. t. m.

Hotel »Stara pošta«

opozarja vse cenjene goste na koncerte priznanega salonskega orkestra »GEDZA«. Vsak večer ples na vrtnem prostoru!

— Dela za preureditev savskega mostu so se pričela. Delavci so pričeli z odkopavanjem hodnika za pešce, ki bo sedaj nameščen ob mostu. Zaradi preurejevanja mostu bo trpel zlasti promet, ki je v polnem času zelo živahen. Delo je prevzela tvrdka inž. Pretnar.

— Hotel »Stara pošta« je pripravljen za novo sezono. G. Lieber, ki že več let z uspehom vodi udobni in vsem zahtevam modernega gostinskega obrata ustrezajoči hotel, je poskrbel, da bodo gosti v vsakem pogledu zadovoljni tudi v novi sezoni. G. hotelir je dal prenoviti vse prostore, zlasti tudi tujske sobe, posebno pozornost je posvetil tudi vrtu in zunanosti hotela, ki je obdan z okrasnim grmičjem. Vsem gostom pa se obeta letos posebna zanimivost. Upravi se je posrečilo pridobiti za sezono renomirani salonski orkester »Gedza«, po katerega taktih se bodo gosti vsak večer vrtili v vrtnem paviljonu, ob slabem vremenu pa v kavarni. Razumljivo je, da bo restavracija tudi odsele razpolagala z odlično pripravljenimi jedmi in pijačami.

— Vlom v kleparsko delavnico. V noči na sredo so obiskali kleparsko delavnico G. Smoleja na Mencingerjevem trgu v Ljubljani, ki jim je šlo gotovo le za denar, kajti poleg nereda niso napravili lastniku večje škode, ker do denarja niso prišli.

S P O R T

Danes in jutri olimpijski dan

Vsa država proslavlja 18. junija kot olimpijski dan, kot praznik olimpijske misli, praznik moderne mladine. V Sloveniji praznujejo olimpijski dan vsa naša mesta, Ljubljana pa s celo vrsto sportnih tekem in manifestacij.

Popoldne ob 16. bo teniški turnir na igriščih Litije, ob 18.40 pa bo imel po radiu dr. Ivo Pirce predavanje k otvoritvi olimpijskega dne. Jutri ob 10. dopoldne se bo nadaljeval teniški turnir, nato pa bo na stadionu tekmovalen ZFO za sportni znak in tekmovalne mednarodne telovadne vrste. Ob 10. bo tudi start za kolesarske dirke pred Narodnim domom, a ob 11. cilj istotam. Pred Narodnim domom bo razstavljeno od 10. ure naprej novo jadralno letalo jadralne skupine ljubljanskega Aerokluba, ki bo ob pol 12. svečano kršeno. Ob pol 11. se bo pričela tekma za prvenstvo Kajak-kluba na Ljubljani na prostoru Ljubljanskega sportnega kluba. Popoldanski program obsega veliko atletsko tekmovalje na stadionu, na katerem bodo nastopili najboljši atleti Slovenije in najboljši atletinje iz Zagreba, Maribora in Ljubljane. Tekmovalje se bo pričelo ob 14.30.

Znak vsakega sportnika danes in jutri bodo olimpijska značka, ki jo bodo prodajali po ceni 3 din. Sportniki, segajte po njej!

Motociklisti bodo tekmovali

Za jutrišnje hitrostne motorne dirke vlada med občinstvom kakor med vozači tekmovalci ogromno zanimanje. I. hrvatski motoklub Zagreb je naknadno prijavil še tri tekmovalce in sicer vse na odličnih strojih BMW, po dva vozača pa se Gorenjski motoklub iz Kranja in Motoklub Pohorje iz Maribora. Iz številnih prijav se da sklepati, da bodo napete borbe za prva mesta. Občinstvo ponovno naprošamo, naj ne prestopi dirkalne proge med tekmo, da se ne pripete neizgode. Spored jutrišnjih dirk bo naslednji: dopoldne od 7. do 10. oficijelni trening, ob pol 11. propagandna vožnja po mestu, (zbrališče pred Siamičevo restavracijo na Gosposvetski cesti). Pričetek dirk ob pol 15. Start in cili bosta pred meščansko šolo v Zg. Šiški. Zvečer ob 20. razdelitev nagrad v restavraciji »Pri šestici«.

Olimpijska propagandna kolesarska dirka. Za jutrišnje olimpijsko propagandno dirko so določeni kot funkcijari: delegata olimpijskega odbora Butinar Josip in Gorjanc Jaka, sodniki Schweitzer Rudi, Bezjak Ignac in Plankar Ivan, tehnični referent Pleško Stanko, časomerilci Jaka Gorjanc in Otrin Ivo, zapisničarja Škof Drago in Predalič Danilo, avizo na progi Gartner Franc, kontrole Maver Ivan, Ferkol Matija, Golob Armando. Cilj zasta, vice rediteljice in številke dostavi na start Sancin Ivan. Vsi verificirani in neverificirani funkcijari naj se javijo ob 9.30 pred Narodnim domom prireditvenemu odboru za sodelovanje. Ker potrebuje odbor večje število dam za prodajo olimpijskih znakov, prosimo, da pripelžete s seboj članice in prijateljice našega sporta. Vzakro neuteleljeno izogibanje funkcijarnarjev in dirkačev se bo disciplinsko obravnavalo, izvezeti so kraji iz province, ki sami praznujejo v svojem delokrogu ta dan. — Kolesarska podzveza Ljubljana.

Iz Litije

— K odkritju spomenika v Trbovlju! Jutrišnja nedelja bo velik narodni praznik. Trboveljski Sokol bo odkril prvi kip kralja Aleksandra v Zasavju. Opozarjamo vse narodno zavedno prebivalstvo, naj pohiti ob tej priliki v Trbovlje. Zveze z vlaki nad vse ugodne.

Borba za dobavo elektrike v Novem mestu

Konkurenca med mestnim električnim podjetjem in elektrarno »Novobor«

Novo mesto, 15. junija. Zadnje dni je nastal med novomeško občino in elektrarno Novobor zanimiv gospodarski boj, čigar posledice so že danes močno otipljive. Mestna občina se je pogodila s KDE za napeljavo banovinskega električnega omrežja in dobavo toka, ki ga občina namerava oddajati dalje hišnim posestnikom in podjetnikom. Novo omrežje je sedaj izvršeno, postavljeni so potrebni transformatorji itd., potrebno je le še, da se hišni lastniki odpravijo dobavi toka, ki ga dobavljajo mestu družba Novobor in da postanejo odjemalci občinskega toka.

Zato je mestna občina objavila razglas, v katerem navaja, da se je prebivalstvu izpolnila dolgoletna želja, da bo mesto deležno vsesplošne elektrifikacije, ki jo s pomočjo banovine izvajajo KDE. Mestna občina je vztrajala v pogajanjih pri tem, da je za mesto prevzela oddajo toka sama, kar se je posrečilo na vsem Dolenjskem doseči samo Novemu mestu. Za to se je občina odločila, da bi prišle vse koristi od prodaje toka v korist prebivalstva mesta, torej splošnosti. Ker prebivalstvo v marsičem gleda oddajo toka ni na jasnem, objavlja županstvo naslednja pojasnila. Notranjih hišnih inštalacij ob priključku na omrežje mestne občine ne bo treba predelavati ali popravljati. Na obstoječe hišne napeljave priključiti tok mestna občina na svoje stroške in brezplačno, če se prijava izvrši ob tozadnem obisku uslužbenca obč. elektr. podjetja.

Tok bo na razpolago v neomejeni množini in bo imel stalno napetost 220 V. Cena toka ne bo višja kakor je sedaj, temveč po možnosti nižja. (Cena v številkah pri tem ni označena). Mestna občina poziva vse, ki so se obvezali s podpisom 15. jan. 1937 in vabi vse, ki se iz kateregakoli držke nio imeli prilike priključiti, naj takoj izvršijo priključek in s tem izkoristijo prednosti brezplačnega priključka. Končno se poziva vsak prebivalec mesta, naj se zaveda, da je kot občan tako rekoč solastnik električnega podjetja mestne občine in kot tak zelo interesiran pri procvitu podjetja. Uspevanje podjetja bo imelo bistven vpliv na vse občinsko gospodarstvo in sicer na višino dohoda, na možnost odplačevanja dolga za ljudsko šolo, na določevanje trošarine itd. Spričo tega je v korist splošnosti dolžan vsak, da priključi svoje instalacije na mestno električno omrežje.

V zvezi s to občinsko okrožnico je izdala družba Novobor, ki je svoje električno omrežje v Novem mestu postavila takoj po vojni l. 1919 in pričela prva dobavljati mestu tok iz svoje lastne elektrarne v Luknji pri Prečnu, za današnje gospodarske razmere zelo značilno okrožnico. V njej omenja, da je bil njen tok doslej na razpolago po nižji ceni kakor drugje. Smešno je trditi, da si prebivalstvo želi še kake druge elektrifikacije mestu. Zavist, škodoljubnost je se mogla povzpeti do take želje, ki jo odjemalci niso imeli. Oni, ki pa so jo imeli, so iz slepe zavisti ustvarili z ogromnimi

bremeni konkurenčno občinsko električno podjetje brez lastne elektrarne z edino namero, uničiti podjetje Novobor. Ko bi ga uničili, bi izkoristili odjemalce v to svrhu, da bi krila občina svoje ogromne prejšnje in sedanje elektrifikacijske dolgeve z dohodki svojega elektr. podjetja, ki bi tokovne cene poljubno visoko dvigalo, ko bi Novobora ne bilo več.

Družba Novobor opozarja odjemalce toka na dejstvo, da bo dobivala občina tok od KDE, ki zopet dobivajo električni tok od državne elektrarne iz Velenja preko Ljubljane, torej po več kot 100 km dolgem daljnovodu, na katerem se trajno pojavljajo motnje. Spričo tega odjemalci ne morejo računati s tako stalno dobavo toka kakor pri podjetju, ki ima 7 km daljnovoda, na katerem se lahko kakor popravila vsaka motnja. Ze iz tega tehničnega vidika, pravi družba, smo prepričani, da nam bodo sedanji odjemalci ostali še nadalje zvesti. Za zvestobo svojih odjemalcev je podjetje sklenilo, da se s 1. julijem zniža cena toka za razsvetljavo od 4.50 na 3.75 din in za obrtne naprave od 2.50 na 2 din. Po 12 mesečnem rednem plačevanju toka, bo 13. mesec brezplačen. Ob koncu vsakega leta bo pridelilo podjetje za svoje odjemalce nagradno žrebanje pod notarskim nadzorstvom. Izžrebani bodo dobivali od podjetja za naslednje leto tok za razsvetljavo, brezplačno. Vse instalacije, ki jih izvrši podjetje, se priključijo omrežju brezplačno. Novo priključeni odjemalci uživajo iste pravice.

Glede na navedeni okrožnici moramo v splošnem ugotoviti, da se je v pogledu elektrifikacije mnogo grešilo že iz vsega početka. Vsi napravljene nedostaki se bodo slej ko prej napravljeni sami posebi. Res je, da mestna občina kljub ogromnim izdatkom ni prišla do svoje lastne elektrarne. To je bilo zagrešeno že l. 1927., ko je tvrdka Novobor zaprosila mestno občino za posojilo 3 milijonov za dobo 10 do 15 let, ki naj bi se najelo pri Mestni hranilnici. Če bi takrat prišlo do pristanka, bi tvrdka Novobor svoje električno podjetje v Luknji s celotnim omrežjem podarila mestni občini. Ker mestna občina najbrže ni reflektirala na tako velikodušno in redko ponudbo, tvrdka tudi ni dobila posojila. Na koše je bilo načrtov, proračunov, ponudb, prošelj itd. v en pogledu, vendar kaj koristnega oz. donosnega za občino se ni dalo ustvariti in je občina ostala brez lastnega električnega podjetja oz. elektrarne. Naravnost ogromen je vsakoletni izdatek mestne občine za električni pogon mestnega vodovoda v Stopičah, ki stane okrog 200 tisoč din. Če bi mestna občina zgradila lastno elektrarno, bi bila v 10 letih plačana samo iz te postavke.

Borba, ki je nastala zaradi omenjenih okrožnic med mestno občino in Novoborom, zanima predvsem naše davkoplačevalce, ki bodo morali v primeri slabega uspeha novega mestnega podjetja nositi vso pezo dajatev.

Lokomotiva pregazila koleselj

V Medlogu pri Celju se je zopet pripetila železniška nesreča, ki je zahtevala dve človeški žrtvi

Celje, 17. junija. Prosluli železniški prelaz na državni cesti v Medlogu pri Celju, kjer se je decembra 1931 pripetila katastrofalna prometna nesreča, ki je zahtevala 13 človeških življenj in kjer se je zgodilo že nešteto drugih nesreč, je bil sredi zopet pozorišče hude prometne nesreče. Sredi ob 20.45 se je peljal 40letni posestnik Jože Golavšek iz Seč ob Št. Pavla pri Preboldu in 41letni tekstilni delavec Kuder Franc s kolesjem iz Celja proti domu. Približno ob 21. sta prišla do prelaza, ko je pravkar vozil iz Celja večerni osebni vlak. Ko sta vozila s kolesjem čez progo, je lokomotiva tresčila vanj s tako silo, da je razbila prednji del kolesja. Golavška je vrglo čez progo, Kuder pa je priletel na odbijač lokomotive, ki ga je nato z zadnjim

delom kolesja vred vlekla kakih 400 m s seboj, nakar se je vlak ustavil. Kudru je zdrobilo lobanjo in zlomilo desnico, dobil pa je poškodbe tudi po prsih in trebuhu. Golavšek je bil ranjen na glavi in ima zlomljenih več reber. Lokomotiva je tudi konju zlomila zadnjo levo nogo in so ga morali pozneje ubiti.

Kmalu po nesreči je prišel na pomoč reševalni avto, ki je Kudra in Golavška prepeljal v celjsko bolnico. Kudrovo stanje je kritično in je malo upanja, da bi okrev. Golavškovo pa ni nevarno. Golavšek je izpovedal, da sta na koleslju imela luč, da pa s Kudrom nista čula prihajajočega vlaka. Na kraj nesreče je že sredi odšel predstojnik policije z več organi, da ugotove dejanski stan.

Naše gledališče

DEAMA

Začetek ob 20. uri

Sobota, 17. junija: Neopravičena ura. Red Cetrtak
Nedelja, 18. junija: zaprto. (Gostovanje v Trzihu: Potopljeni svet)
Konec dramske sezone

OPERA

Začetek ob 20. uri

Sobota, 17. junija: Plesni večer opernega baleta. Gostovanje Lidije Wisiakove. Red A
Nedelja, 18. junija: zaprto
Ponedeljek, 19. junija: zaprto
Torek, 20. junija: štirje grobijani. Red Sreda
Sreda, 21. junija: zaprto

Abonenti reda Sreda opozarjamo, da bodo imeli prihodnji teden predstavo izjemoma v torek, ker gre potem opera za tri dni na gostovanje v Trst.

Gostovanje ljubljanske opere v Trstu. Prihodnji teden v četrtek, petek in soboto bo gostovala ljubljanska opera v tržaškem gledališču Politeama Rossetti. Gledališče Politeama Rossetti je eno največjih gledališč daleč naokoli in ima 2700 sedežev. Pred dvema letoma je žela naša opera na svojih gostovanjih izredne uspehe. Letošnje gostovanje se bo vršilo po naslednjem redu: v četrtek 22. t. m.: Musorgski: Boris Gudunov, petek 23. t. m.: Smetana: Prodana nevesta, sobota 24. t. m.: Gotovac: Ero z onega sveta. Ta tri dela lahko imenujemo danes stebre našega slovenskega opernega repertoarja. Pripravljena so v vsakem pogledu dostojno in smo prepričani, da bo imela opera tudi to pot velik uspeh. Na gostovanje opozarjamo vse, posebno pa še naše rojake v Trstu ter okolici.

Inserirajte v »Sl. Narodu«!

Boleznica

KOLEDAR

DANES, Sobota, 17. jun. katoličani: Adolt
JUTRI: Nedelja, 18. junija katoličani: Esrem, Bogdan

DANASNJE PRIREDITVE
KINO MATICA: Donski kozaki
KINO SLOGA: Zaupna naredba
KINO UNION: Trije mušketirji
KINO MOSTE: Lepi dnevi in Pod srečno zvezdo

KINO ŠIŠKA: Živi mrtvec
SOKOL LJUBLJANA-SIŠKA ob 20. večerni javni nastop
ORGESKA PRODUKCIJA GOJENCEV
DRŽ. KONSERVATORIJA ob 18.15 v Hubadovi pevski dvorani

PRIREDITVE V NEDELJO
KINEMATOGRAFI ISTI SPORED
KRESOVANJE RDEČEGA KRIZA od 15. do 23. na Ljubljanskem gradu

SOKOLSKO DRUŠTVO LJUBLJANA IV. javni telovadni nastop ob 15. na letnem telovadišču na Dolenjski cesti

DEŽURNE LEKARNE
DANES IN JUTRI: Mr. Leustek, Razbojarska cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12, in Nada Komotar, Vič — Tržaška cesta

MESTNO DEŽURNO ZDRAV. SLUŽBO bo opravljal od sobote ob 8. zvečer do ponedeljka ob 8. zjutraj dr. Fran Ciber, Srbska ulica št. 7/I., telefon 36-41.

Ločitve v Zedinjenih državah

Neki nujorški sodnik je ločil dva zakona, ker je hotela žena svojemu možu, ki se je vračal pozno domov, zagosti, pa je položila prazne konzervne škatle na stopnice. V nekem drugem primeru ločitve se je žena jezila, da si mož tako redko strže lasa. Neki mož pa se je pritožil, da nosi njegova žena tako neokusno pričesko s trajnimi valovi, da je harmonično življenje med njima nemogoče.

Junjsko povprečje padavin že preseženo

Ljubljana, 17. julija. Nenavadni nalivi zadnjih tednov nikakor niso le predmet navadnih pomenkov o vremenu, temveč zbuja resne skrbi tudi med meščani, ki so sicer le posredno prizadeti. Iz mnogih krajev prihajajo žalostne vesti o elementarnih neizgudah in uničevalnem delu vode. Razumljivo je, da bodo zaradi letošnjega katastrofalnega deževja zelo prizadeti tudi sami meščani, saj vse kaže, da bo letina slaba in da bodo zaradi tega živila dražja.

Ljubljana, ki uživa sloves posebno deževnega kraja, si ga je zadnje dni tudi zaslužila. Vendar pa Ljubljanci ne smejo misliti, da je zadnje čase deževalo samo v Ljubljani. Se mnogo hušji nalivi so bili na Dolenjskem in v nekaterih pokrajinah na vzhodu in jugu države, od koder sicer ne prejemo poročil o količini padavin. Junij in oktober sta v Ljubljani najbolj deževna meseca z najvišjim povprečjem padavin. Junjsko povprečje padavin v Ljubljani, izračunano na 35 let, znaša 146 mm, med tem ko je v maju le 108 mm. Najbolj deževen je pa oktober s povprečjem 169 mm. Toda medtem ko jeseni dežuje po navadi le rahlo, se vrste junija pogosto nalivi, kakršne smo doživeli tudi prejšnje dni.

Junjsko povprečje padavin je v Ljubljani že preseženo, saj je bilo do večerja 154.2 mm dežja. Doslej smo imeli že osem padavinskih dni v tem deževnem mesecu. Rekord je bil dosežen v noči med 14. in 15. junijem, ko so padavine znašale 70.2 mm. Letno povprečje padavin v Ljubljani znaša 1410 mm in, kakor vse kaže, bo letos znatno preseženo. Zdi se tudi, da bo povprečna temperatura junija nižja, kakor znaša povprečje. Povprečna temperatura v maju je bila letos nižja za približno 2 stopinji. Povprečje znaša 14.2, v resnici je pa temperatura znašala 12.4.

Le naprej, brez miru...

Jubilejna telovadna akademija Sokola na Viču

S hitrimi koraki se približuje proslava naše 30letnice, zato je v telovadnici izredno živahno vsak večer. Vsi telovadni oddelki se marljivo pripravljajo, da bodo na telovadni akademiji, ki bo kot druga prireditve v okviru društvene proslave, pokazala sadove pravilne sokolske vzgoje v telovadnici. Ker nima društvo lastnega letnega telovadišča, bo priredilo jubilejno telovadno akademijo v soboto 1. julija ob 20.30 na telovadišču Ljubljanskega Sokola v Trivolju. Ker se dobro zavedamo, da bomo nastopili v Ljubljani pred kritičnim občinstvom, zato se na ta nastop temeljito pripravljamo. Pester in bogat spored bo zadovoljil vsakogar.

Društveno načelstvo in strokovni odbor sta določila za jubilejno akademijo nastopne spored: 1. a) nastop članstva, naraščaja in deca med petjem »Le naprej brez miru«, b) skupne proste vaje vsch oddelkov, 2. moška deca, preskoki čez konja, 3. ženski naraščaj, deveterica, 4. moški naraščaj, vaje na drogu, 5. ženska deca, vaje z loki, 6. moški naraščaj, preskoki čez konja, 7. starejši bratje, proste vaje, 8. ženski naraščaj, vaje na dvovinskih bradlji, 9. člani in članice »Svoboda«, simbolične proste vaje, 10. Kresna noč, zbirka simboličnih telovadnih plesov, ki jih bodo izvajali deca, naraščaj in članstvo, 11. »Čar kresne noči«, praviljena skupina vsch telovadnih oddelkov. Telovadna akademija bo ob svitu zgodetov in umetnega ognja. Sodelovala bo godba Sokola I Tabor. Vabimo bratska društva in narodno občinstvo, da se naše jubilejne akademije udeleži v polnem številu! — Uprava Sokola Ljubljana-Vič.

Spored sokolskih svečanosti na Bledu. Danes od 19. do 20. promenadni koncert godbe kranjskega glasbenega društva, ob 21. akademija, na kateri bodo nastopili orkester in zbor, naraščaj iz Škofje Loke, naraščaj iz Kranja, deca iz Radovljice in mladinski zbor z Bleda, članice iz Kranja in Radovljice, člani društva Bled, župna vrsta itd. Jutri bo ob 9. poklonitev umrlim bratom, ob 11. povorka, ob pol 16. nastop vsch oddelkov članstva in vojski 1. plan. p. p. Po nastopu prosta zabava. Akademija bo v Sokolskem domu, nastop pa na zletišču v Zagoricih ob cesti Lesce-Bled pri hotelu »Union«.

Sokolsko društvo Ljubljana IV ima jutri ob 15. javni telovadni nastop na svojem letnem telovadišču. Po dveletnem zastojem bo letos naša najmlajša sokolska društvo predložilo javnosti račune svojega dela. Vabimo vse ljubljanske sokolske javnosti na prireditve.

Drevi ob 20. bo priredil Sokol Ljubljana - Šiška svoj večerni javni nastop. Vabimo vsa ljubljanska sokolska društva in občinstvo, naj se ga v čim večjem številu udeleže. V primeru slabega vremena bo preložen na 24. t. m.

Sokol Vič vabi svoje članstvo in naraščaj, naj se drevi ob 20. udeleži v polnem številu večernega nastopa bratskega društva v Šiški, jutri v nedeljo pa nastopa Sokola Ljubljana IV, ki bo ob 15. na telovadišču pri dolenjskem kolodvoru. Obleka meščanska z znakom. Zdravo!

Izredni občni zbor krškega Sokola. Pretekli teden je bil v Sokolskem domu izredni občni zbor, ker je zaradi bolezni odstopil starosta br. Burja. Za novega starosta krškega Sokola je bil soglasno izvoljen br. Dvoršak, za podstarosta pa br. Horvat. Oba sta že s svojim dolgoletnim delom v našem društvu ponovno dokazala, da bosta prevzeli funkciji vodila vestno in vztrajno. Želimo, da bi društvo pod njunim vodstvom doseglo čim lepše uspehe.

Sokolsko društvo v Zirovnici je prelozilo društveno tombolo, ki bi bila 25. t. m. v Zirovnici na mesec julij. Natančen datum še ni določen.

Iz Kamnika

— Pevski koncert. Jutri v nedeljo bo v Kamniku pevski koncert, na katerem bodo nastopili Lira, Solidarnost, pevski zbor župne cerkve in mladinski zbor franciskanske cerkve. Na koncertu se bodo izvajale najbolj popularne skladbe starejših in modernih naših skladateljev. Koncert bo v prostorih avtogaraže Rodé na Grabnu, ki je za to dovolj velika in tudi sicer primerna. Pričetek bo točno ob 18. Koncert prireja odbor za postavitev spomenika v svetovni vojni padlim ter je čisti dohodek namenjen za prispevek k stroškom za spomenik.

— Sokolski zlet v Trzinu. Preteklo nedeljo je bil v Trzinu okrožni sokolski zlet, ki je kljub temu, da ga je vreme nekoliko motilo, uspel tako, da so bili Trzinci lahko ponosni. Vsa društva v okrožju so se zbrala skoro polnoštevilo ter je samo iz Kamnika prislo na 200 pripadnikov Sokola, med njimi nad 130 telovadičev. Take povorke Trzin skoro gotovo še ni videl. Cetuji je bil to prvi letni nastop, so se vsi oddelki pri telovadih dobro izkazali. Prostor je bil nekoliko premajhen, pa saj ni čudno, ko je nastopilo okrog 220 moške in ženske dece ter po 100 naraščaja in članstva, skupaj nad 400 telovadcev. Vsa prireditve je potekla v lepem redu in so vsi odnesli iz Trzina najlepše vtise.

Ali sem prispeval za sokolski dom v Trnovem?

Ob otvoritvi Prekmurskega tedna

Med kraje, ki jih Slovenci že zmerom vse premočno obiskujemo, spada tudi Prekmurje. Se vedno smo vse preveč ravnodušni do usode ljudi, ki so v dolgih stoletjih tlačanjenja Madžarom ohranili svojo mehko slovensko govorico, svoje pristne narodne navade in običaje, iz katerih govori njihova mehka panonska duša, ljubezen do rodne grude, do uboge domačije, ki jo je treba zapustiti vsako leto za dobrih osem, devet in več mesecev, včasih tudi za cela leta.

Daleč je od Prekmurja do Amerike, do francoskih in nemških farm, do Holandske in Anglije, kjer se tisoče in tisoče Prekmurcev prehodilo te dolge ceste v svet. Od pametnega se ponavljajo tragedije tega dela našega malega naroda, od pametnega ga snubi tujina, nekoč ga je snubila Amerika, danes ga snubita Francija in Nemčija. Gostjo so posejane ob belih cestah vasi, dolge, bele vasi. Preveč je ljudi, da bi se mogli naseliti s kruhom, ki ga rodi domača polje. In ko začne priprekati marčevno sonce in vzhaja prve čebulice, po njivah pa zeleni ozimčina, takrat tisoči po vaseh vežejo svoje potne cule in se pripravljajo na odhod. Od marca do junija se poslavljajo in odhajajo, dokler ne odide poslednji, ki mu je tujina mogla nuditi dela in zaslužka. Domača zemlja je pač vajena, da jo kopljejo roke starih mater in starih očetov in nedoraslih otrok. Močne roke mladih prekopavajo tujo zemljo in iščejo v njej celine. Tako so živeli dedje in pradedje in tako žive njihovi sinovi in vnuki. Zatonila je moč madžarskih grofov, ki jim je tlačanil Prekmurec in se plašno umikal njihovim kočijam, ko so drdale po belih cestah iz graščine v graščino. Čez Muro je zgrajen most in tisoč letni Prekmurje je svobodno Slovenija, način življenja pa je ostal isti. Iz leta v leto raste število onih, ki morajo na taje, če hočejo živeti.

Malce enolična ravnina, ki se razprostira tja do Murske Sobotice, prehaja onkraj nje v valovito gričevje, ki s svojo prijazno lego in gostimi gozdovi čaka izetnike. Hribi, ki ne presegajo 400 m višine, so povezani z razmeroma dobrimi cestami. Tu boste našli nešteto kotičkov, kjer bi človek hotel ostati mesece in mesece, v popolni tišini, v soncu in svežem zraku. Pokrajina se zdi kakor zeleno, valovito morje. Doslej

so bili letoviščarji v teh krajih le bolj slučajni gostje, toda ni jim bilo žal, če jih je pot zanesla v zeleno Goricko.

Svečanosti in prireditve Prekmurskega tedna

V Murski Soboti je bila danes dopoldne otvorjena manifestacijska prireditev Slovenske Krajine ob 20. letnici priključitve k Jugoslaviji — Prekmurski teden. Zbovanje delegatov trgovskih združenj po polodnevno po prihodu popoldanskega vlaka ob 15. v dvorani Grajskega kina, zvečer pa družabni večer v gostilniškem paviljonu na razstavišču. Pred družabnim večerom bo sokolska akademija na grajskem dvorišču.

Jutri bo menda Murska Sobotica doživela rekorden obisk. Posebni vlak bo pripeljal Sokole mariborske in celjske župe. Za udeležence v krajih je dovoljena četrtna voznina z uporabo legitimacije K-14 in sokolske legitimacije. Po sokolskem obhodu po mestu ob pol 12. bo popoldne na stadionu SK Mure velik telovadni nastop ob 15., tako da bodo obiskovalci z ljutomerske strani in iz Hodoša lahko še s popoldanskim vlakom prišli na nastop.

Olimpijska vožnja Touring kluba obeta biti prava manifestacija, avtomobilizma v Prekmurju. Dva dni trajajoči dež je dodobra zmil ceste, ki bodo jutri še brez prahu. To bo še povečalo privlačnost za tak izlet po klasičnih tleh naše Prlekije in Prekmurja. Avtomobilisti bodo pač morali v Radenci kreniti po cesti proti Veržeru in s te strani privozi v Mursko Sobotico, ker brod pri Petanjcih ne bo mogel prepeljati več kot 20 avtomobilov v eni uri, pač pa bodo izetniki v avtomobilih lahko prevozili Muro in prišli skozi tišino v prestolnico Prekmurja.

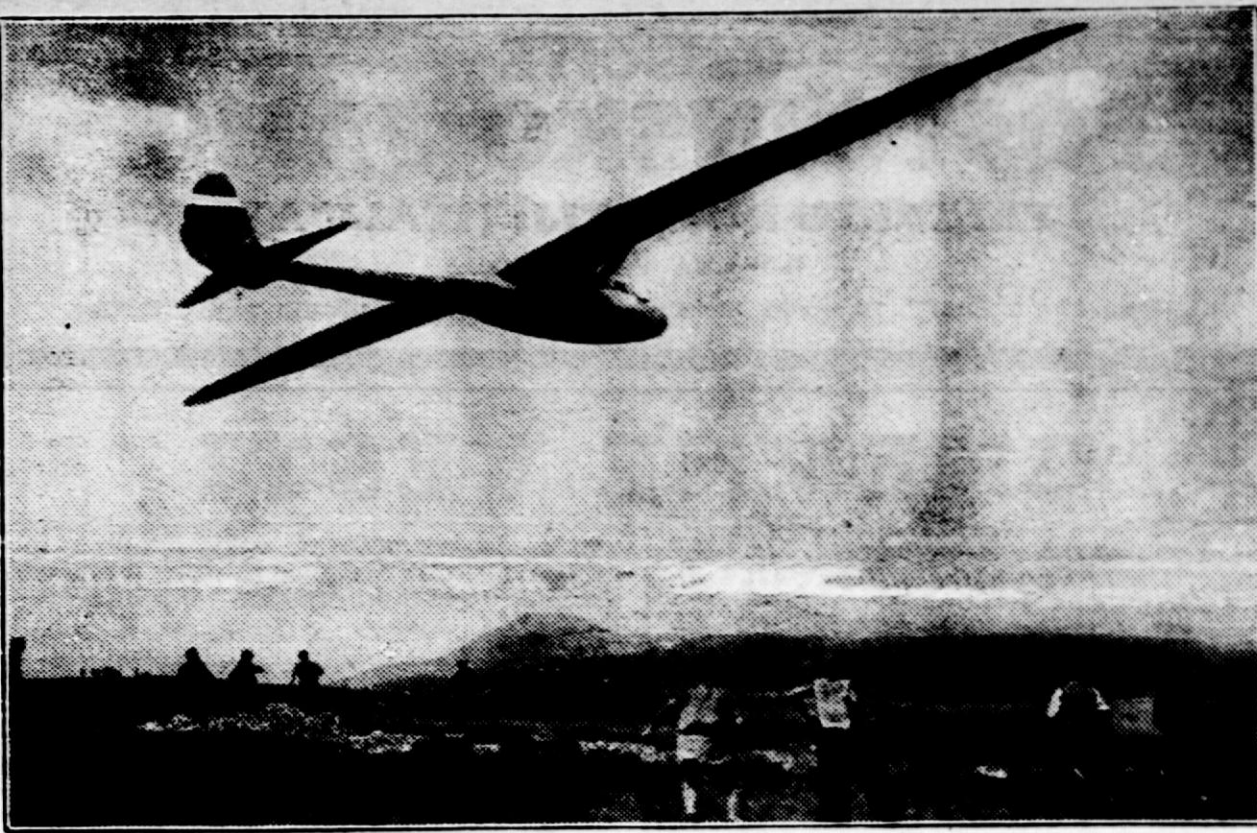
Za kolesarje je bil program nekoliko spremenjen. Brod na Muri je razdelil

dirko za pokal Prekmurskega tedna na progi Maribor — Murska Sobotica v dve etapi. Prvi cilj bo pred Strnišovo gostilno v Radencih, kjer se bodo kolesarji oddahnili, nato pa prepeljali z brodom onstran reke, kjer bo čez piclo uro start za zadnjo etapo, ki pa ne bo vodila čez Tišino, ampak čez Gederovce na Kup-since. Ta pot je lepša in bolj primerna za cilj, ki je določen pred trgovino Stivan, ker bodo kolesarji lahko v polnem spurtu privozili na cilj, medtem ko bi po tišinski cesti morali na cilj pastriati mesto v dveh ostrih ovinkih.

V torek ob 21. bodo združeni igralci Sokolskega in Prosvetnega odra vprizarili v režiji prof. Jožeta Potokarja Zupančičeve »Veronike Deseniške«. Po vestnih pripravah sodeč, bo vprizaritev na višku. Grajsko dvorišče je za zgodovinsko igranje kakor nalašč pripravno, prostor pa nudi režiserju možnost za doseg največjih efektov. Na dvorišču bodo lahko postavili nad 300 sedežev, od katerih jih je že več kot tretjina vnaprej prodanih. Zanimanje za to predstavo je izredno veliko po vsej okolici, ki ji je sedaj zaradi zveze z nočnim vlakom omogočen posest večernih predstav. Iz Ljutomeri pride baie kar tel vagon vnetih ljubiteljev slovenske talije, da slišijo odmevati na starem grajskem dvorišču izklesane verzije mojstra slovenske besede Otona Zupančiča. Iz Gornje Radgone pride spet poln avtobus gostov, kakor zadnji pri koncertu Akademskega pevskega zbora.

V četrtek zvečer pa bo v dvorani Sokolskega doma gostovanje ljubljanske drame, ki bo vprizarila Sominovo dramo »Atentat« z Levarem in go Danilovo v glavni vlogi. Ni treba posebej poudariti, da je kljub številnim prireditvam, ki bodo za časa Prekmurskega tedna v Murski Soboti, zanimanje za to gostovanje ogromno. Že lani je bilo gostovanje ljubljanske drame deležno največje pozornosti, ki bo letos še v večji meri izpričala, kako dobrodošla in potrebna so taka gostovanja v srcu Prekmurja.

Ob otvoritvi Prekmurskega tedna navdaja vso našo javnost iskrena želja, da bi velika gospodarska in kulturna prireditve še bolj približala Prekmurje ostalemu delu Slovenije in dala njegovemu gospodarskemu in kulturnemu hotevju še večjo vzpodbudo za vsesplošni podvig in napredek!

Podmladek Aerokluba prireja v zabavo svojim članom večkrat modelarske tekme, na katerih se mladi tekmovalci z vneom in z vsemi silami borijo za prva mesta.

Podmladek nudi svojim članom dovolj prilike, da se izvežbajo v vsakem pogledu. Delo podmladkov pa ni koristno samo zanj, temveč se posebno za državo. Zanimivo je, da so sploh najboljši letalci in modelarski inženirji le tisti, ki so se že v rani mladosti bavili z modeli letal, ki jim niso bila le v zabavo, pač pa predmet, ki jim da misli, ob katerem se da marsikaj naučiti in spoznati.

Tudi državna oblast, ki se zaveda, kako važno vlogo igrajo v današnji dobi mode-

larji ali bodoči letalski strokovnjaki, močno prizadeva, da bi njihovo delo postalo čim bolj plodno.

Mnogi krediti omogočajo, da se delo mladih strokovnjakov olajša in da možnost za dober napredek.

Marsikdo seveda še vedno presoja to stvar nekako s etrahom, mnogi pa, ki se zanjo sicer zanimajo, zaradi raznih okoliščin zopet ne pridejo do tega, da bi se aktivno udeleževali v letalskih vrstah.

Kljub temu se množe mladi delavci na letalskem polju, ki bodo nekoč stopili ramo ob ramo s svojimi starejšimi tovariši na branik našega jugoslovenskega neba. J. C.

Pred odkritjem kraljevega spomenika v Trbovljah

Trbovlje, 17. junija

Priprave za odkritje kraljevega spomenika in proslavo 30-letnice trboveljskega Sokola so končane. Rudarske Trbovlje so se za to veliko nacionalno in patriotično slavo odele v praznično obleko. Gostje, zlasti pa naša junaška narodna vojska, ki bo korakala jutri po trboveljskih cestah, bodo videli, da bijejo v rudarskih Trbovljah patriotska srca v ljubezni in vdanosti do kraljevega doma in državne misli.

S posebnim razglasom vabi trboveljsko županstvo vse hišne posestnike, da za to slovesno priliko izobesijo na svojih hišah in v poslopih državne zastave. — Mnogi se pripravljajo, zlasti prebivalci ob cesti, po kateri bo korakala povorka s kolodvoru k spomeniku, da pozdravi našo junaško vojsko s cvetjem.

Proslava 30-letnice trboveljskega Sokola se bo pričela drevi z otvoritvijo sokolske razstave v sokolskem domu, kjer bo nazorno prikazano vse delo, žrtve, razvoj in napredek sokolstva v trboveljski dolini. Ob nastopu mraka se bo poklonilo sokolstvu vsem mrtvim bratom, ki počivajo na trboveljskem pokopališču, posebej še prvega starešini trboveljskega Sokola br. Počivavšku Antonu. S pokopališča bodo krenili Sokoli nazaj v Loke, kjer bodo priredili s sokolsko godbo podoknico največjemu svojemu dobrotniku br. Dežmanu, trgovcu v Trbovljah.

Jutri zjutraj bo že pred 7. zbor sokolstva pred sokolskim domom, kjer se pridružijo zastopstva drugih organizacij, društva in korporacij, ki bodo ob 7. odhorkale na postajo k sprejemu gostov, ki pridejo iz celjske smeri ob 8. in ljubljanske ob 9. Sprejem na postaji bo posebno slovesen ob prihodu kraljevega zastopnika g. podpolkovnika Štefanovića. S postaje bo krenila povorka po trboveljski dolini med

sviranjem 4 ali 5 godb, med njimi godbe dravske divizijske oblasti k spomeniku, kamor bo prispela ob 10.30. Pri restavraciji se povorki pridružijo vsa ona društva, zastopstva in ostalo občinstvo, ki ne bodo šli k sprejemu na postajo.

Čim bo dospela povorka k spomeniku, bo na banovinski cesti Trbovlje—kolodvor ves osebni in vozovni promet do zaključka svečanosti zaprt. Avtobusi, ki opravljajo promet na tej cesti, so uredili svoj vozni red tako, da bo treba potnikom, ki potujejo k opoldanskemu vlakom, pri sokolskem domu prestopiti.

Vso slavnost odkritja spomenika kralju Aleksandru bo prenašala ljubljanska radio postaja in bi bilo prav, da bi ponekod namestili tudi zvočnike, ker je nemogoče, da bi vse množice mogle zaradi omejenega prostora pred sokolskim domom, poslušati in slediti vsem slovesnostim.

Doslej je prijavljenih že nad 40 vencev, ki jih bodo razna društva položila ob vznožje kraljevega spomenika, prihajajo pa še vedno nove prijave in če pristejemo še vence, ki jih bodo prinesle razne organizacije od zunaj in tudi posamezniki, lahko računamo, da bo položeno v nedeljo k spomeniku velikega kralja—heroja—mučenika daleč nad 50 vencev.

Jutri zvečer v mraku bodo vsi trboveljski športni klubi v štafeti prenesli ogenj od spominske plošče, ki je bila v spomin na tragično smrt kralja—mučenika I. 1935 vzdana v stopnice pred župno cerkvijo v Trbovljah, k novemu kraljevemu spomeniku pred sokolskim domom, kjer bo prižgana žara, ki bo od tistega časa gorela pred spomenikom.

Bržkone bo tudi vreme jutri prireditelem in vsem množicam udeležencev naklonjeno.

Najpopularnejši A. DUMASOV roman iz dobe pustolovščin, intrig in romantike! Trojica mladih in junaških kavalirjev, ki niso poznali ne zaprek ne ovir pri svojih doživljajih.

Razkošna inscenacija!

Sijajen film!

KINO UNION — TELEFON 22-21

SENZACIJA LJUBLJANE!

TRIJE MUŠKETIRJI

Predstave danes ob 16., 19. in 21. uri, jutri ob 15., 17. 19. in 21. uri
Ta film je žel po vsem svetu rekorden uspeh!

Bloke vabijo

Jadralni tečaji od junija do septembra

Jadralno letalstvo ali smilj sport je v naši državi še zelo mlad, vendar pa zelo aktuelen sport.

Uspehi, ki jih je jadralstvo pri nas doseglo v zadnjih letih, so zelo številni in visoke vrednosti. Dan za dnem postavljajo naši hrabri jadralci nove državne rekorde, ki se vedno bolj bližajo svetovnim. To nam kaže, kako se naša mlada generacija zanima za letalstvo, kako ga ljubi in skrbi za njegov napredek in razvoj.

Mnoge jadralne šole, med katerimi so skoraj vsi vodilne naše Bloke, izuče na leto okrog 100 jadralnih pilotov, ki se poizkušajo truditi, da bi doprinesli svoj delež za napredek našega mladega jadralstva. Vse proste ure so preživeli v svojih delavnicah, da so si s lastnimi rokami zgradili brezmotorna letala, potrebna za šolanje, samo da bi s tem pomagali tej mladi in napredni sportni panogi.

Kakor v drugih državah, se tudi jugoslovenskemu jadralnemu sportu odpirajo vedno nove možnosti napredka. Odkrivanja se razne nove metode in praktična spoznanja, ki so važna za jadralstvo.

Hangar na Blookah

Z jadralnim letalstvom sta tesno združena tovarištvo in nesebičnost med jadralci, kar dela jadralno letalstvo toliko lepše od vseh ostalih sportnih panog. Glavni pogoj je pač skupnost, kajti jadralci sam brez svojih tovarišev se ne more dvigniti v zračne višave in prav tedaj se potreba po prijateljstvu in kolegijskosti najostreje pokaže.

Poleg vsega tega je to sport, ki je najbolj zdrav, saj se jadralci krepijo duševno in telesno, kar je pri drugih sportnih panogah več ali manj ločeno.

Pa si torej ogledimo, kako je z našim jadralnim središčem na Blookah!

Golovo so Bloke vsakomur že znane, saj moramo vsak dan čitati v našem časopisu o njih. Zato mislim, da ni potrebno, da jih tukaj še enkrat opišem. Omenim naj samo to, da so Bloke že pripravljene za novo jadralno sezono, ki bo trajala nepretrgano od junija do septembra meseca.

Redno jadralno šolanje se bo pričelo že 18. odnosno 19. junija t. l. Pouk bodo vodili sami v Vrhu diplomirani jadralni učitelji. Tako bo mogoče začetnikom — jadralcem praktično in teoretično razložiti vse skrivnosti jadralnega letalstva, o katerih najbrže v prejšnjih letih niso imeli mnogo pojma.

Za šolanje imajo Bloke na razpolago poleg starega letalskega materiala še cca. 10 popolnoma novih jadralnih letal, med katerimi se odlikujejo letala poljske konstrukcije »Salamandra« po svoji izredni lahkotni pilotiranosti in po svoji razmeroma majhni teži.

Šolanje se bo vršilo v 10 dnevnih tečajih od septembra meseca, ko bo sezona pri kraju.

Letos bo v šoli prostora za 56 tečajnikov, ki bodo stanovali v lastni zgradbi. Dobila bo tudi elektriko in vodovod, tako da bodo tečajniki imeli ves komfort, kakršnega imajo doma v mestu.

Za stanovanje, izdatno in dobro hrano ter za vse režijske stroške znaša prispevek vsakega jadralca komaj 100 din na teden. S tem je dana možnost, da se vsakdo lahko prijavi v to koristno in zdravo jadralno šolo.

K šolanju se pripuste srednješolci, ki so prekorčili 16. leto in vsi, ki imajo namen služiti kadriški rok pri vojaškem letalstvu. Vsak udeleženec mora biti član

Cilji podmladka Aerokluba

V zadnjem času se po vseh gimnazijah v naši državi ustanavljajo podmladki Aerokluba z namenom, da se poveča med mladino ljubezen do letalstva.

Podmladek Aerokluba je važna ustanova, ki zahteva požrtvovalnega dela in velike samostojnosti, ki jo morajo pokazati člani v raznih modelskih tečajih, jadralnih sekcijah in po aerodromih.

Podmladek je že v mnogih gimnazijah ustanovil svoje modelske tečaje, kjer imajo priliko mladi bodoči letalci, da se nauče izdelovati letče jadralne in motorne modele. Pri tem lahko delajo modele po tujih načrtih, pa tudi po svojih, ki se jih je namnožilo v obilno zbirko. Mnogi izmed teh domačih modelov so dosegli zavidljive uspehe, z njimi so bili doseženi rekordi, ki niso dosti slabši od mednarodnih in svetovnih modelarskih rekordov.

Modelske sekcije imajo dolžnost, da pod vodstvom izkušenih modelskih učiteljev izučijo čim večje število dobrih modelarjev. Ni njihov glavni cilj, da izvežbajo ali izpopolnijo modelarje, ki so že sami doma gradili modele, pač pa, da izučijo čim večje število takih članov, ki so v tem delu popolni laiki. Za tako delo je potrebno večje število dobrih modelskih učiteljev in so bili že ustanovljeni posebni tečaji za učiteljske izpite. Ti izpiti se delajo v Beogradu pri letalskem poveljstvu.

Kakor v drugih banovinah obstojajo tudi v naši banovini že na več gimnazijah podmladki Aerokluba, ki imajo že svoje modelske sekcije. Tu se izobražujejo učenci modelarji. Imajo priliko, da pocieni zgradijo modele, ki jim dajejo pobudo in veselje do pridnega dela v svojih delavnicah.

Člani, ki pokažejo velike zmožnosti pri delu, imajo priliko, da jih pokažejo tudi pri sestavljanju novih modelov po lastnih konstrukcijah. Tu vsakdo lahko pokaže,

jugoslovenskega aerokluba »Naša krilca (dijaki pa pomagajo aeroklubu!) in po ravnanju članarica za letošnje leto (samo 26 din!)

Takse za posamezne izpite so: za »A« in »B« izpit 10 din, za »C« izpit 15 din in za »sportni C« izpit 125 din. (V tem so všteti koliki, navrstveno spricavalo.) Pri ložitvi je treba še 3 fotografije 6 krat 9 cm in dve 4 krat 4 cm za pilotske diplome.

»C« piloti uživajo razne ugodnosti pri vstopu v vojaško službo, če so sprejeti v vojaško letalstvo. Njihov vstop je odvisen predvsem od zdravstvenih sposobnosti.

Pri vstopu v jadralno šolo se mora vsak tečajnik strogo podvreči šolski disciplini in pravilom.

Informacije daje vsak dan od 3. do 6. pisarna Aerokluba, Ljubljana, Gledališka ulica 10.

Interesenti, pohitite z vpisom v šolo na Blookah, ki je že pripravljena in vas vabi.

—J.g.—

kaj je pridobil v tečaju v teoretičnem in v praktičnem pogledu. Po tem se da sklepati, ali je bilo vodstvo tečaja dobro, oziroma ali je tečajnik pri svojem delu posvečal pažnjo vsemu, kar je za uspeh potrebno.

Namen modelarskih tečajev ni samo izvežbanje v izdelovanju letalskih miniaturnih modelov, pač pa so obenem prehodna šola za delo v jadralnih skupinah, kjer se zahteva od posameznika vsa zmožnost in

izvežbanost za dela, potrebna pri sestavi in gradnji jadralnega letala. Kdor je pokazal toliko zmožnosti in samostojnosti, da se mu lahko zaupa preciznejše delo, je seveda še sprejet v višjo kasto podmladkarjev, med jadralce. Užitek je velik, če se dvigneš z letalom brez motorja, mnogo večji in nepozabnejši pa je, če pri tem veš, da je to letalo delo lastnih rok. Človek se na svojem počutju pač mnogo bolj sigurne in svobodnega.

Oglejte si dobitke loterije rejcev malih živali v ljubljanskih izložbah

Čemu gasilski kongres?

Po Sloveniji vabijo veliki letaki vse gasilce ter njihove prijatelje na kongres v dneih od 13. do 15. avgusta v Ljubljano. Naše gasilstvo je izšlo iz naroda samega. Priklicala ga je v življenje potreba, ki jo je narod sam najbolj občutil. Za to bi se sploh ne moglo vzdrževati, ker je glede podpor navezano skoraj izključno na dobro voljo slovenskega ljudstva, ki čuti veliko potrebo po gasilski organizaciji, po ljudeh, ki so vedno in ob vsaki priliki pripravljeni priskočiti na pomoč svojem bližnjemu.

Ce pa je gasilstvo doseglo med našim ljudstvom že take moralne uspehe, čemu nove žrtve z velikim kongresom? Nekateri vidijo v kongresu zgolj neke vrste paradu, ki nima nobene zveze s strogo tehničnim delom modernega gasilstva, toda niti najmodernejša tehnična oprema katerekoli armade ne more pripomoči do zmage, če niso vsi njeni člani izvežbani bodisi v še tako na videz brezpomembnih stvareh. Človek upravlja vse mogoče stroje, ki jih je izumila današnja tehnika, in zasluga njegovega duha je, če more izume tehnike uporabljati v taki meri, da postane gospodar nad elementi narave, s katerimi je že na veke v boju. To pa more doseči le človek, ki je prepojen z duhom discipline, samozatajevanja ter ljubezni do bližnjega. Vse to naj dokaže kongres! Negledne množice gasilcev nam bodo pokazale disciplino članstva, obenem pa tudi duha samozatajevanja in ljubezen do bližnjega. V danih razmerah ne more biti bolje in za narod primernejše prilike, da se pokaže moč organizacije kakor z nastopom, kakršnega bomo videli za kongresne dni v Ljubljani.

Naše gasilstvo bi pač lahko bolj učinkovito pokazalo svoje tehnično opremo ter moč svoje organizacije pri kakem ogromnem požaru ali drugi nesreči, vendar pa nihče ne bo želel niti privoščiti našemu narodu, da bi se žele ob taki priliki uveljavljati. Kljub temu smo lahko brez skrbi, da bo kot odlična armada z največjim požrtvovanjem stopilo v bran vsem elementom narave, ki grozijo na-

rodu, iz katerega je izšlo in ki ga je tudi s svojimi žrtvami opremilo tako, da lahko služi za zgled vsej državi.

Močna volja, duh discipline ter požrtvovanja in ljubezen do bližnjega, vse to se bo jasno in na lep in učinkovit način prikazalo vsem, ki bodo prisostvovali prireditvam ob kongresnih dneh, da ne bo med njimi ostal nihče, ki bi še dvomil o visokem poslanstvu gasilske organizacije med našim narodom bodisi v moralnem bodisi v gnetnem pogledu. Zato je ta kongres potreben. B. I.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM V ŠIŠKI — Telefon 41-79.

Film po nesmrtnem romanu ruskega klasika Leva Tolstoja!

Živi mrtvec

V gl. vlogah: Victor Francen, Gaby Morlay

Predstave: danes ob 14.9. uri, le v slučaju slabega vremena — ob lepem vremenu bo telovadni nastop Sokola: Jutri ob 5., 7. in 9. uri, v ponedeljek ob 14.9. uri.

Prihodnji spored:

Vzorni soprog

Gostilna »Triglav«

Celovška cesta 100 (pri novi razini) Lepi preurejeni prostori. Cenj. gostom med izborno kuhinjo, rane specialitete na rašnju, pečene in cvrte pšičance. Prvovrsta dalmatinska in domača vina.

Cene zelo nizke!

OBIŠČITE POSTOJNSKO JAMO

PRI TRSTU IN OPATIJI (ITALIJA)

ODPRTA VSE LETO

Pojasnila: ENIT, Beograd, Terazije 16, in pri vseh uradih »PUTNIKA«.

DNEVNE VESTI

— **Prekmurska številka »Trgovskega lista«.** Današnja izdaja »Trgovskega lista« je posvečena Prekmurju in je izšla v zelo razširjenem obsegu. Objavlja izredno zanimive članke o gospodarskem življenju ter razvoju Prekmurja, pa tudi zanimive spomine iz osvobodilnih bojev za ta lep predel slovenske zemlje. Nekaj članov so prispevali tudi znani strokovnjaki tako na pr. piše univ. prof. dr. Stele o umetnosti in Prekmurju, znani publicist Vilko Novak, sam Prekmurec, piše o narodnih imenih in Slovenski krajini in zanimiv je tudi članek Antona Vratuse o razvoju prekmurske književnosti do Ivana. Nacija ter o prekmurski besedi v 20. stoletju. O stanju kmetijstva v Prekmurju je napisal lep pregleden članek inž. Pet. Kovšek, o gozdnem gospodarstvu inž. Zupanič, o razvoju trgovine v Prekmurju predsednik Zdrženjstva trgovcev v Murski Soboti Fran. Kerec in pripombe k socialni strukturi Prekmurja R. Čačinovič.

— **Ljubljanska opera v Trstu.** Ansambel ljubljanske opere, pomnožen s člani drugih jugoslovenskih gledaliških odrov, bo gostoval v Trstu v gledališču »Politeama Rossetti« 20., 21. in 22. t. m. Na sporedu bodo Musorgskega »Boris Godunov« in Smetane »Prodana nevesta«. Dirigiral bo ravnatelj ljubljanske opere Mirko Polič.

— **CM podružnice** nujno prosimo, naj naznanijo družbi delegate, ki se bodo udeležili velike skupščine dne 2. julija v Ljubotomu. Prav tako je sporočiti do 20. t. m. seznam onih, ki žele obed in prenočišče. Za obed (po 12 din) je nakazati CMD do 20. t. m., ker mora družba naročene obede naprej plačati.

— **Sklepi kmetijskih zbornic.** V Beogradu je bila konferenca kmetijskih zbornic iz vse države in so sprejeli na nji zelo važne sklepe. Včeraj je bila konferenca končana in sprejeta je bila resolucija, ki zahteva predvsem izdelavo državnega načrta za kmetijstvo. Po tem načrtu bi organizirali vse kmetijske panoge, ki so podlaga vsega gospodarskega življenja v naši državi. Zato bi bilo treba v ta načrt vključiti načrt o industrializaciji naše države. V resoluciji tudi navajajo, da so sklenili ustanoviti zvezo kmetijskih zbornic s sedežem v Beogradu. Ustanovni občni zbor bo 16. avgusta.

— **Za poglabitev gospodarskih zvez med Jugoslavijo in Francijo.** V Parizu se je osnoval »Bureau d'Etudes économiques franco-yougoslaves«, čigar delo je namenjeno poglobitvi gospodarskih stikov med Francijo in Jugoslavijo. Omenjeni zavod ima svojega zastopnika tudi v Beogradu, čigar naslov je: M. P. Pečinović, Beograd, Terazije št. 16. Tako zavod kakor tudi njegov zastopnik v Beogradu sta našim uvoznikom in izvoznikom z vsemi potrebnimi informacijami brezplačno na razpolago. Naslov biroja je: Paris — 1, rue Volney (2ème). Opozorjamo vse zainteresirane, ki iščejo gospodarske stike s Francijo, ali želijo kakršnokoli informacijo glede izvoza v Francijo, naj se obrnejo ali neposredno na omenjeni biro ali pa na njegovega zastopnika Pečinoviča v Beogradu.

— **Trgovinska pogačanja s Poljsko.** Po prvotnih vestih bi naj bila trgovinska pogačanja naše države s Poljsko v Varšavi, zdaj je pa določeno, da bodo v Beogradu. Datum pogačanja še ni določen.

— **Izvoz vina iz Slovenije.** V prvih štirih mesecih letos je bilo izvoznega iz Slovenije v inozemstvo 401.310 l vina. Vse to vino je prevzela Nemčija. Maja je pa bilo izvoznega na česko 20.422 litrov vina, na nizozemsko 891, v Nemčijo pa 526.585 litrov, predvsem iz mariborskega, ptujskega in ljubljanskega okrožja.

— **Posiljanje českega denarja v Nemčijo** ni dovoljeno brez dovoljenja. V bodoče ni dovoljeno pošiljati českega denarja brez dovoljenja v Nemčijo, razen če je polan na naslov enega izmed kreditnih nemških zavodov z nalogo, da se kreditira na blokiranim računu v korist katkega inozemstva. Posiljalatelj českega denarja iz inozemstva v Nemčijo naj v bodoče vselej priloži pošiljki ustrezajoče prošnje.

— **Poljske delavce napirajo pri nas za Francijo.** V Oslje je prišel zastopnik francoskih veleposelstnikov v spremstvu uradnika ministrstva socialne politike iz Beograda, da najame okrog 200 delavcev za poljska dela na francoskih veleposelstvih v okolici Strasbourg. Delavce najame predvsem za obdelovanje sladkorne pese. Delavci bodo imeli brezplačno vozno od naše meje do službenega mesta v Franciji.

— **Železniška nesreča v Slavovskem Brodu.** Včeraj jutraj se je pripetila na železniški postaji v Brodu huda prometna nesreča, ki je zahtevala življenje 33letne Bosiljke Miletič, soproge kapetana Miletiča, ki je bil nekaj časa v službi v Mostriani. Kapetan Miletič je bil premišljen v Sabac in z ženo ter tremi otroki je včeraj potoval na novo službeno mesto. V Slavovskem Brodu je njegova žena izstopila iz brzovlaka, da kupi pecivo in liste. Ker vlak stoji le malo časa, se je pri nakupu preveč zamudila. Vlak se je pri premakni in ko je gospa hotela skočiti na stopnice, jo je spodneslo, da jo je do smrti kolesa tako nevarno, da jo je do smrti razmesarilo.

— **Gradišče proge čaka Banjaluka.** Delo na transverzalnemu progi Čačak-Banjaluka dobro napreduje. Zdaj je razpisana licitacija za 11. odsek proge v dolžini okrog 6,5 km. Licitacija bo 13. julija. Proječna vsota znaša 19.051.020 din.

— **Umetniki in dijaki ne morejo potoovati v inozemstvo na turneje brez odobrenja ministrstva prosvete.** Doslej so razna društva prirejala ekskurzije v inozemstvo, bodisi zaradi kulturnih prireditelj in gospodinj ali zaradi samih ekskurzij brez dovoljenja ministrstva prosvete. Zdaj pa ministrstvo opozarja, da je potrebno vsem organizacijam in združenjem dovoljenje ministra prosvete za potovanje v inozemstvo. Prošnje za potovanje morajo zato vlagati ob pravem času v ministrstvu in

ako namerava potoovati večja skupina, mora biti priložen natančen spisek vseh udeležencev. Prošnje dijaških organizacij za potovanje dijakov v inozemstvo morajo biti predložene ministrstvu po pristojni šolski oblasti, n. pr. za akademike po dekanatu ali rektoratu.

— **Eno in pol dnevni izlet v Trst in Koper** priredi Tujskoprometna zveza v Ljubljani dne 1. in 2. julija. Zelo zanimiv in izpremenjen spored je na razpolago v vseh biljetarnah PUTNIKA, kjer se do 24. junija izročajo tudi prijave.

— **Izlet na konjske dirke v St. Jernej na Dolenjskem,** ki bodo 29. junija, priredi Tujskoprometna zveza v Ljubljani. Prijave in sporedi v vseh biljetarnah PUTNIKA.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno, spremenljivo in nekoliko hladnejše vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani, Zagrebu, Sarajevu, Visu, Splitu, Kumboru, Rabu in Dubrovniku. Najvišja temperatura je bila v Beogradu 22, v Mariboru 21, v Zagrebu in Splitu 21, v Ljubljani 20,7, v Dubrovniku, Rabu in Kumboru 20, v Sarajevu 19, na Visu 17. Davi je kazal barometer v Ljubljani 759, temperatura je znašala 11,8.

— **Proti sončarici uporabljajte Tschamha Fil.** Kr. dvorni dobavitelj Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5.

Poziv narodnemu delavstvu

Jutri bodo v nekaterih krajih Slovenije sokolske in druge nacionalne prireditve, katerih naj se brezpozorno udeležijo vsi tovariši, ki so člani Narodne strokovne zveze, ter tudi ostalo napredno delavstvo. Narodno delavstvo naj pri teh prireditvah pokaže, da je složno ter da je voljno in pripravljeno v vsakem trenutku braniti svoje in narodne pravice. Te manifestacije naj bodo izraz narodnega in delavskega hotenja ter skupnega sodelovanja vsega naprednega življa v Sloveniji. Narodno delavstvo pa mora pri teh prilikah tudi pokazati, da je pripravljeno sodelovati pri vseh naprednih akcijah in se čim bolj udeležiti v vrstah sokolstva. Zato želi Narodna strokovna zveza, da se članstvo brezpozorno udeleži sokolskih prireditelj, ki bodo jutri in sicer kranjskega župnega zleta na Bledu, mariborskega župnega zleta v Murski Soboti ter drugih sokolskih prireditelj. Naše rudarsko delavstvo pa naj se korporativno udeleži velikega narodnega slavlja v Trbovljah ob odkritju spomenika viteškemu kralju Aleksandru I. v Trbovljah.

Iz Ljubljane

— **Lj. Na Belokranjski festival,** ki bo jutri v Črnomlju, vozi posebni vlak PUTNIKA, ki odhaja iz Ljubljane ob 5. zjutraj. Železniška direkcija je v svo uvidevnostjo odredila, da bo jutri izjemoma vozil do Črnomlja tudi vlak št. 9213, ki odhaja iz Ljubljane ob 8.05. Za oba vlaka velja četrtinska vožnja, in sicer z posebno legitimacijo društva »Bela Krajina«, ki se dobijo pri Putniku. Vožnja s kosilom in vstopnino na festival stane samo 45 din, prijave pa se sprejema pri Putniku do danes zvečer.

— **Lj. Bela zastava v rdečem krizem** bo zaplapolala jutri na stolpu ljubljanskega gradu. Pod zastavo RK se zbira milijoni poštovovalnih samarjanov, ki izvršujejo poslanstvo božje, prinašajoč tolažbo trpečemu človeštvu. Pod to zastavo bodo pohiteli jutri na grad množice, ki nosijo v svojem srcu črno ljubezni do bližnjega in hočejo pomagati pri človekoljubnem delu. Zato bo pa valovalo jutri po vsej Grajski planoti resnično neskaljeno veselje. Vstopnina samo 2 din, otroci in vojaški prosti, cene jestvinam in pijači zmerne.

— **Lj. Rezervni in upokojeni častniki** ter vojaški uradniki, ki prebivajo stalno v Ljubljani, se pozivajo, naj zaradi odredbe, ne kontrole bivalisti vsaj do 24. t. m. javijo z dopisnico mestnemu vojaškemu uradu v Ljubljani, Ambrožev trg št. 7, prilimek (očetovalno ime) in ime, vojaški čin, rojstno leto, poklic, stanovanje in morebitno telefonsko številko.

— **Lj. Ali ste že član društva Rdečega križa?** Ali veste, da se to društvo že v miru pripravlja, da bi ob vojni katastrofi bilo v pomoč naši narodni vojski? Pristopite k društvu vsaj kot član (24 din redna članarina, 6 din podporni), če ne morete sodelovati na drug način. Na vsak način pa pokažite društvu svojo naklonjenost in obiščite jutri kresno veselico na Ljubljanskem gradu. Od 15. do 23. bo koncert, kres, ples, srečolov itd. in velika promenade. Vstopnina 2 din, otroci in vojaški prosti. Cene jestvinam in pijači prav zmerne. Torej na svidenje na gradu vsi ljubljanci in deželani, ki se hočejo razveseliti!

— **Lj. Prihodnji koncert pevskega zbora Glasbene Matice** bo naslednjo nedeljo 25. t. m. v St. Vidu nad Ljubljano. Nastopil bo celotni zbor Glasbene Matice pod vodstvom ravnatelja Poliča ter bo zapel vrsto naših najlepših mešanih zborov, pa tudi narodnih pesmi. Začetek bo ob 20. Šentvidčane in okoličane, pa tudi ljubljanske izletnike opozarjamo na ta koncert. Prodaja vstopnic v trafikah pri Kautmanu. Koncert bo v veliki dvorani Prosvetnega doma.

— **Lj. Prepovedano kopanje.** Mestni fizik kat je nekaj let opozarjal na nevarnost kopanja v Ljubljani, Gruberjevem kanalu, Malem grabnu in Gradaščici, kjer je voda izpostavljena okuženju po odpadkih in kanalski vsebini, prav tako pa tudi tam, kjer kopanci delajo škodo na obrežnih napravah, naposled pa tudi tam, kjer je kopanje nevarno zaradi deroče vode in strmih, neopredeljenih bregov. Da kopalce opozori na prepoved in na nevarnost, je mestno poplavljanje namestilo svarilne table na naslednjih krajih: na Špiči, ob spomeniku pri

Z velikim zadovoljstvom in vzhvičenjem so odhajali gledalci od včerajšnje premiere francoskega vefilma

Donski kozaki

(LA BRIGADE SAUVAGE)

Karlovškem mostu, na Prulah pri Franzlu, pri prulskem mostu, na Opekarski cesti pri mostu čez Mali graben ob gostilni »pri Koscu«, ob Malem grabnu nasproti koloniji Sibirije, ob Dobroli ulici pri mostu čez Gradaščico, v Kolesiji ob Mencingerjevi ulici in na drugi strani Gradaščice ob Gunduličevi ulici. Policija bo strogo nadzorovala te in tudi druge prostore, kjer je kopanje prepovedano zaradi nevarnosti in kjer kopanci delajo škodo. Policijski organi bodo napravili red in grešniki bodo tudi ostro kaznovani. Posebno pa opozarjamo starše, naj mladini ne dovoljujejo kopanja v Udmatu in Mostah, kjer je Ljubljana polna nesnage iz mestnih kanalov. Enako je na tej strani Ljubljane tudi z vodo v Gruberjevem kanalu, ki je poleg tega po vsej svoji dolžini za kopanje tudi skrajno nevaren zaradi strmih bregov in deroče vode.

— **Lj. Idrijski krožek.** Zaradi skrajno neugodnega vremena smo prisiljeni preložiti letošnji tradicionalno proslavo sv. Ahacija na prvo nedeljo meseca julija. Prireditelj bo na »Zemljici«, program in ostale podrobnosti bomo sporočili pravčasno. V primeru slabega vremena bo prireditelj drugo nedeljo 9. julija.

— **Lj. 500 kg premoaga bo imel srečolov Rdečega križa** in mnogo drugih lepih dobitkov. Pridite v nedeljo 18. t. m. na Grad in poskusite srečo!

— **Lj. Trije mušketirji v filmu.** Kino Union, ki ima ta film od danes naprej na sporedu, je s »Tremi mušketirji« nedvomno ustregel najširšim krogom občinstva. Kdo izmed nas ni čital z velikim zanimanjem najpopularnejšega romana svetovne literature, Dumasovih »Treh mušketirjev«? To knjižno delo pozna mladina in odrasli ljudje in nedvomno bo film, ki je napravljen točno po romanu in izdelan z največjim razkošjem in s točno zgodovinsko inscenacijo tedanje dobe, zanimal najširše kroge ljudi. Američani, ki so izdelali ta film z ogromnimi denarnimi žrtvami, so s filmom dosegli velik uspeh in nedvomno bo tudi Ljubljana pokazala zanj največje zanimanje. (—)

— **Lj. Po deževnih dnevih,** ko smo sedeli v zakajenih kavarah in gostilnah, se bo vsem prav prilagel izlet v **Belo Krajino**, in sicer v Črnomelj na belokranjski festival, ki bo jutri. Iz Ljubljane vozi v Črnomelj dva vlaka: posebni ob 5.00 in redni ob 8.05. Za oba vlaka četrtinska vožnja, ki pa je zanj potrebna posebna izkaznica društva »Bela Krajina«. Cena izleta z vožnjo, kosilom in vstopnino na festival je samo 45 din. Prijave do drevi pri Putniku.

— **Lj. Kdor se zanima za igranje na »g-lah, ga opozarjamo na nocojšnjo produkcijo gojencev drž. konservatorija, ki bo v Hubadovi dvorani ob 18.15. Obenem opozarjamo na naslednje zadnje produkcije v letošnjem letu in sicer 20., 22. in 28. t. m. ob 18.15 v veliki filharmonični dvorani in na komorno produkcijo 21. t. m. ob 18.15 v mali filharmonični dvorani.**

— **Pravoslavno cerkveno pevsko društvo v Ljubljani** bo imelo drevi ob 20. v prostorih glasbene šole »Sloga« v Praški, kovi ulici 19 redni občni zbor z običajnim dnevnim redom, na kar ponovno opozarjamo članstvo. Uprava.

— **Lj. Po 5 din so srečke loterije** rejcev malih živali. Dobitkov je 400 v vrednosti 80.000 din, med njimi 4 motorna kolesa, 15 koles, spalnice, kuhinja, harmonika, radioapar, gramofon, fotoapar, zaboj sladkorja, vreča moke, 1 voz drva, 1 tona premoga itd. itd. Dobitke si ogledje v izloz-bah, srečke kupite v trafikah, 2. julija pa vsi na Zrebanje.

— **Lj. Tlakovanje Wolfve ulice.** Zaradi tlakovanja Wolfve ulice z novimi granitnimi kockami bo cesta zaprta za ves promet od ponedeljka približno 14 dni.

— **Lj. Tatvine v mestu.** Trgovka Milka Junčeva na Tyrševi cesti 36 je prijavila, da ji je bilo ukradenih iz trgovine 1300 dinarjev. — Na Vodovodni cesti je nekdo ukradel iz avtomobila Viktorja Janežiča rjav kovčeg, v katerem je bilo nekaj moškega perila in več knjig. — Tatovom pridejo prav tudi kinematografske reklame slike. Tako je nekdo odnesel iz reklame omarice na Kačičevi hiši na Tyrševi cesti tri slike filma »Ciganček« v pokromanih okvirjih. Kuharica Pavla Cander, stanujoča v Birski ulici 36 je prijavila, da ji je nekdo snel s kolesa ročno torbico, v kateri je imela nekaj gotovine, poselsko knjižico in nekaj drobšarj.

— **Lj. Aretirana zaradi vlačugarstva.** Včeraj je detektivni ustavil 28letno Pavlo S., ki je že dolgo živela lahkomišljeno življenje. Vedno je posedala po raznih kavarnah, ponosi pa se je smukala okrog kolo-dvora, kjer je lovila na lmanice zlasti tuje. Pavlo, ki ima na vesti še razne druge grehe, so vtaknili v zapor.

— **Lj. Gostilna Martine Zg. Šiška.** Jutri velika prireditev! Koncert, ples in prosta zabava! Odlična vina, priznana kuhinja! Velika dvorana! Senčnat vrt!

— **Lj. Pogrebno in podporno društvo državnih uslužbencev** sklicuje zaradi prilagoditve poslovanja pravilnika o človekovo-ljubnih ustanovah, člansko zborovanje za nedeljo 25. t. m. ob 8. v dvorani Delavske zbornice. Vstop dovoljen samo članom, zato je člansko knjižnico s seboj.

— **Lj. Usnje, damske torbice in aktovke,** ERJAVEC, Stari trg.

Iz Radeč

— **Ribiči pozor!** Ribiči se opozarjajo, naj imajo pri lovu vedno potrebno izkaznico, katere jih opravičuje do lova. Hitro naraščanje vode je zvalo v četrtek na Savo nad 10 ribičev z mrežo; pridno so cedili vodo, rib pa je bilo bolj malo. Srečo je šel poskušati tudi mladenič. Izposodil si je veliko mrežo, ni je pa še dobro zmogli, že je prišel med postave, ki ga je vprašal za izkaznico. Ker je ni imel, je moral oditi domov. Orožniki stalno nadzirajo, kar je popolnoma pravilno, kam pa bi prišli, če bi že vsakdo lahko lovil.

— **AvtoBUS za vsakovrstne izlete.** Avtopodjetnik g. Rudolf Knez si je nabavil 30 sedežni avtoBUS za daljše in krajše izlete.

KNEZ LUKA TRUBECKOJ prvič v filmu. — Sodelujejo:

Vera Korene — Charles Vanel — Roger Duchesne

Na vsak način si morate ogledati ta prekrasni film!

Predstave danes ob 16., 19. in 21. uri, jutri v nedeljo ob 15., 17., 19. in 21. uri

KINO MATICA — TEL. 21-24

Poverljiva naredba

Viktor de Kowa, Paul Hartmann,

Susi Graf, Tatjana Sels

Mogočen prikaz sodobne nelojalne konkurence, ki ruši vse, kar ji pride pod roke in se ne straši niti najpoderjših podvigov za dosego svojih zločinskih namenov.

KINO SLOGA — Tel. 27-30.

Cirnski Franc taji, da bi bil umoril Lapuhovo vse ugotovitve pa kažejo, da ni bil morilec nihče drugi

Brežice, 16. junija
V torek 30. maja je bila, kakor smo že poročali, v gozdju Hrastince, streljaj ob Brežici, na zverinski način umorjena preužitkarica Marija Lapuh. Človek-zverina je umorjenko zavlekel kakih 200 m daleč v gozd in jo vrgel v vodo.

Čim so ljudje v okolici Hrastince zvedeli za umor, so ga takoj naprtili Cirnskem Francetu, posestniku v Selah pri Dobovi, od katerega bi imela prejemanj pokojnica preužitke, zaradi katerega sta se mnogo tožila. Zato je gojil Cirnski do Lapuhove silno mržnjo in ji je pogosto grozil s smrtjo ter jo zalezoval. Čim so brežiški orožniki zvedeli za umor, so se odpravili k Cirnskemu na dom, da bi ga aretirali, pa ga niso našli doma. Skrival se je vs teden po obširnem gozdu Dobravi. Končno so našli in dobovski orožniki pod vodstvom narednika g. Antona Zupnika, ki so noč in dan neumorno stražili hišo Cirnskega v Selah, zločinca prišli, ko se je v noči 5. t. m. ves seestrada splazil skozi kuhinjsko okno v svojo hišo. Aretiranca so takoj odvedli na brežiško sodišče, nato pa v zapore okrožnega sodišča v Celju.

Zločinec zakrknjeno taji, da bi umoril pokojnico. Dosledno se zagovarja, da je Lapuhovo res spremljal od šmarcni domov, vendar pa se je od nje ločil še pred gozdičem Hrastince, ko se je po bližnjici vrnil v franciškanske cerkev pod dežnik, ki ga je pozabil istega večera pri šmarcni. Pred orožniki se je samo zato skrival, ker je bil že kaznovan zaradi tepeža in bi ga zato gotovo osumili umora.

Da pa pride kot zločinec v poštev le Cirnski Franc, govore za to mnoge okoliščine. Dve deklici iz Zakota sta nedaleč od bolnice videli pok. Lapuhovo in Cirnskega, ki sta vsak s svojim razprtim dežnikom

šla mimo. Torej morilec ni mogel pozabiti svojega dežnika v cerkvi. Obe deklici sta nekaj trenutkov zatem, ko sta se na križšču ločili od prijateljice, nadaljevali pot proti Hrastinci in šli v razdalji kakih 200 korakov za Cirnskim in Lapuhovo. Ves čas ni bilo na tej cesti do bolnice drugega človeka kakor omenjeni štirje. Ob pričetku Hrastince sta deklici zapazili, kako je Lapuhova stekla nekaj korakov pred Cirnskim, ena od deklic pa trenutek zatem, kako je Cirnski prijel Lapuhovo za glavo in jo podrl v občestni jarek ob robu gozdiča. Začuli sta vpitje in stekli do kraja, kjer sta izginila napadalec in njegova žrtev. Na tem mestu pa nista razen malo polezane trave videli prav ničesar. Ko sta nekaj korakov nadaljevali pot proti domu, sta začuli obupen ženski krik, česar pa sta se ustrašili in zbežali. Ko sta prišli v vas Zakota, sta o tem, kar sta videli in čuli, povedali dvema gospodinjam, medtem ko so vsi videli iti hitrih korakov mimo njih Cirnskega. Prav tako sta se ob istem času kakor omenjeni deklici vračali skozi gozd Hrastince na svoj dom v Zakoti drugi dve deklici. Videli sta neznanega moškega, kako je z eno roko držal dva dežnika, z drugo pa vlekel človeško truplo, od katerega sta videli le noge, v jarek. Kmalu zatem se je ta moški, ki ga deklici zaradi mraku in daljave nista mogli spoznati, vrnil na cesto, kjer je brskal in gledal z nogo po ceoti, zatem pa zopet izginil v grmovje. Ko ni bilo vso noč domov pokojnice, jo je šel iskat v Hrastince starček Sotler, ki jo je našel umorjeno, ležečo v vodi na obrazu.

Jalovo in brezuspešno bo še nadaljnje zanikanje krivde morilca Cirnskega, ki ga bodo morda okoliščine in zanesljivi dokazi prisilili, da bo priznal svoje zverinsko dejanje.

18 letni fant zažgal sosedu domačijo

Povzročil je okoli 40.000 din škode — V enem mesecu trije požari v Dolenji vasi

Brežice, 16. junija
Ob koncu maja smo poročali o dveh požarih v Dolenji vasi pri Vidmu. Neznane je požgal dve domačiji Tereziji Cerjak in Mariji Lapuh, ter jima povzročil nad 100 tisoč din škode, dočim sta bili zavarovani skupno le za cca 25.000 din. Za požigalce so orožniki vestno poizvedovali, vendar brez uspeha.

Dan pred Telovim je nesel 18letni Franc Bogovič, delavec v Dolenji vasi svojemu bratu kosilo v tovarno Treppo pri Brežici postaji. Ko se je popoldne vračal proti domu, je zavil v gozd pred domačijo Antona Gerjeviča v Dolenji vasi, odkoder se je neopazno splazil v Gerjevičev pod, si prižgal cigareto, gorečo žvrglico pa vrgel na kup slame z namenom, da povzroči ogenj. Ko je zapazil, da se je slama vnela in se je iz nje že močno kadilo, jo je naglo ubral nazaj v gozd, odkoder je opazoval, kako je ogenj zaradi močnega vetra kaj hitro zajel vse gospodarsko poslopje.

Gerjevičevih ni bilo nikogar doma. Mladi požigalec je to dobro vedel in izbral ugodno priliko, da se masčuje nad sosedom, ki ga je baje pred kratkim ovdil zaradi neupravičene posesti lovske puške dvocevice, ki so mu jo orožniki odvzeli. Ze med pripravljanjem kosila za svojega brata se je

mladi zločinec odločil, kakor je sam priznal orožnikom, da požge sosedu Gerjeviču domačijo.

Ko so sosedje opazili plamen, ki je zajel že gospodarsko poslopje in kmalu nato stanovanjsko hišo, so takoj pričeli z gašenjem in reševanjem živine in drugih stvari. Med reševalci se je kmalu pojavil tudi požigalec sam in na vso moč pričel pomagati, da bi odvrnil od sebe sum, vendar pa ni bil toliko spreten, da bi ga orožniki ne razkrinili. Po vestnem izpraševanju, jim je priznal, da je izvršil podlo dejanje, ker ga je Gerjevič naznanil zaradi puške. Zlikovca so orožniki danes privedli v zapore brežiškega sodišča, odkoder bo oddan okrožnemu sodišču v Celju.

Ogenj je do tal uničil gospodarsko poslopje in stanovanjsko hišo. Tudi takojšnja pomoč sosedov in gasilcev iz Dolenje vasi ni nič zalega. V hiši je zgorelo precej pohištva, obleke, živeža in 400 din gotovine, vse poljsko in drugo orodje. Anton Gerjevič je oškodovan za najmanj 40.000 din, kar je silno hud udarec poleg drugih nezdov, posebno elementarnih. Poslopje in pohištvo je imel Gerjevič zavarovano le za 9.000 din in je umevno, da je bil s tem gospodarsko popolnoma uničen.

Iz Celja

— **C Olimpijski dan v Celju.** Drevi ob osmih bo štetni tek po mestu ob sodelovanju vseh sportnih in telovadnih organizacij. Jutri ob 8. zjutraj se bo pričel v mestnem parku teniški turnir, ob 8.30 v telovadnici okoliške šole tabelteniški turnir, ob 9. pa na Glaziji atletski miting v olimpijskem peterboju. Ob 15. se bo prišla kolesarska dirka na progi Celje—Gomilsko—Celje s startom in ciljem pred Glazijo. Ob 16. se bo pričel na Glaziji gometni turnir po naslednjem vrstnem redu: Jugoslavija : Atletiki, Celje : Olimp, premaganca, zmagovalca. Drevi in jutri ves dan bodo prodajali po mestu olimpijske značke.

— **K nižjemu tečajnemu izpitu,** ki je bil na drž. realni gimnaziji s klasičnimi vzporednicami v Celju od 9. do 15. t. m., se je prijavilo 174 učencev in učenek. Nižjega tečajnega izpita je bilo opravljenih 48 učencev in 22 učenek. Nižji tečajni izpit so delali 104 učenci in učenke. Izdelalo je 61 učencev in 31 učenek, 1 učenec je med izpitom odstopil, 10 učencev in dvoje učenek ima popravni izpit, padel pa ni nihče. Višji tečajni izpit se je pričel 12. t. m. pod predstvom direktorja zavoda g. Fr. Mravlja in bo trajal do 23. t. m. Sprejemni izpiti bodo 24. in 26. t. m. Zaradi evidence naj pridejo po možnosti k izpitu 24. t. m. učenci, ki se nameravajo jeseni vpisati v klasične vzporednice, 26. t. m. pa ostali.

— **Odmera doprinosov za obrambni fond.** Davčna uprava v Celju razglasi: Zaradi pravilne odmere in odpreme specialnega doprinosov za obrambni fond naj vsi delodajalci predložijo uslužbenke knjižice svojih namestencev pristojnim občinskim upravam zaradi vpisa dneva, meseca in leta rojstva namestencev ter potrdila, ali je samec ali oženjen, brez otrok ali pa vdovec brez otrok. Nadalje naj se vpiše za žive nedolotne otroke namestencev, stare izpod 21 let, dan, mesec in leto rojstva. Podrobnosti so razpisane pri občini.

— **Počastitev sokolskega telovadnega prava.** Sokolsko društvo Celje-matica bo priredilo v torek 20. t. m. ob 20.30 v veliki dvorani Narodnega doma večer na čast svojemu članu, telovadnemu pravkar br. Konradu Grlicu. Vse sokolsko članstvo je vabljeno, da se udeleži tega večera.

— **C Most v Sodni vasi pri Pristavi** je poplava tako močno poškodovala, da so ga morali uradno zapreti. Zato vozi sedaj celjski mestni avtoBUS na progi Celje—Sv. Peter pod Sv. gorami skozi Slivnico in Loko pri Zsumu, čas odhoda iz Celja in prihoda v Celje pa je ostal neizpremenjen.

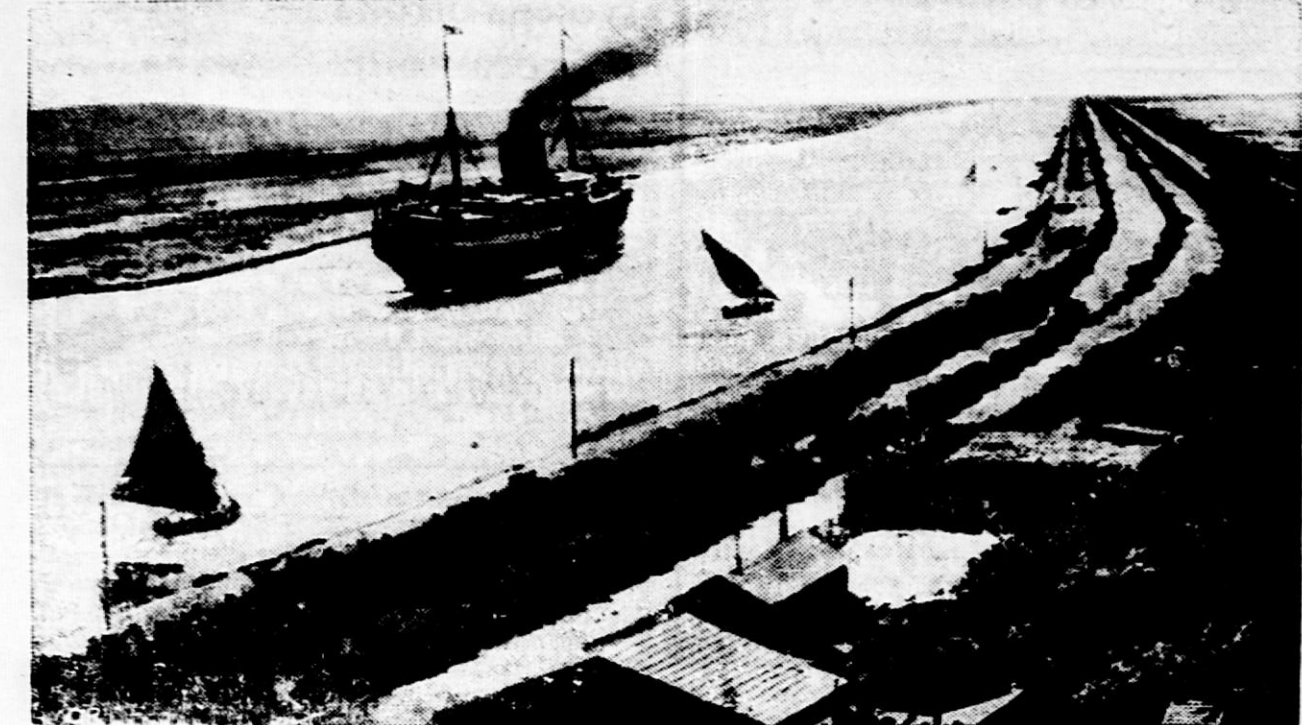
— **Umrla je v četrtek v Celju v starosti 89 let vdova po čevljarju Ivanu Zdous**

Boj za delnice Sueškega prekopa

L. 1968 bo Egipt po pogodbi edini lastnik prekopa, ki igra v mednarodnih vprašanjih glavno vlogo

Vesilec bije hud boj za 120 km dolg Sueški prekop. Ta prekop, skozi katerega se pride z ladjami po najkrajši poti z Atlantskega oceana in Sredozemskega morja v Rdeče morje in Indijski ocean, povzroča največje skrbi Angliji, Franciji, Ita-

liji in Nemčiji. V slehernem mednarodnem vprašanju igra glavno vlogo vprašanje Sueškega prekopa, ki ga kontrolira Francija, brani Anglija, nadzoruje Nemčija in skuša pridobiti Italija. Sueški prekop je eden izmed najvažnejših svetovnih kletov, ki odpirajo najpomembnejša vrata. Kdor ima v oblasti Sueški prekop, ima odprto pot na vzhod.

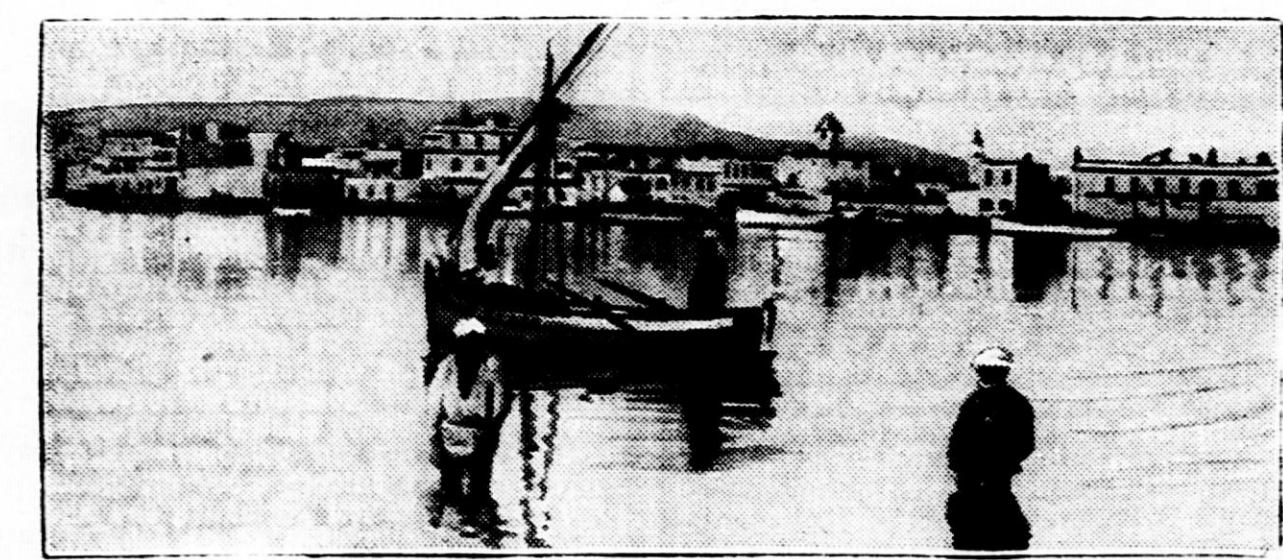
Sueški prekop

Najlažje bi bilo mogoče napasti Sueški prekop, ki ga sedaj stražijo angleške vojne ladje in obalne baterije ter protiletalski topovi in močne eskadre angleških letal, s kopnega v Libiji. Sovražne motorizirane čete bi se polastile najprej Kaira, nakar bi lahko prodrale proti Sueškemu prekopu, dočim bi bombniki, ki bi imeli oporišča na 450 km oddaljenem Lerosu, razrušili Port Said.

Prav gladko seveda ne bi potekel napad na Sueški prekop. Angleško vojno brodovje bi ga branilo za vsako ceno. Brž ko bi Angleži zaprli Sueški prekop in ga branili z vso silo, bi bila odrezana pomorska pot, kar pa bi bilo v vojni, ko odloča hitrost, problematične vrednosti.

Bolj kakor kdaj prej cvete danes v Port Saidu, Izmailiji, ki je rezidenca uprave Sueškega prekopa, v Suezu in v vseh drugih krajih vzdolž prekopa vojniska služba. Angleški protivohunski urad »Intelligence Service« je poslal v Port Said in Suez svoje najboljše agente ter je ojačil njih število. Med vojuni je največ žensk nemške in italijanske narodnosti.

Prevozi z ladjami skozi Sueški prekop so dragi. Plačati je treba od tone in v zdravi angleški valuti. Zanimivo je, da je graditelj prekopa Lesseps dobil dovoljenje za gradnjo prekopa pod pogojem, da postane l. 1968 Egipt izključen lastnik prekopa. Še 29 let bo torej sedanja družba, v kateri imajo večino delnic Angleži in Francozi, upravljala Sueški prekop. Dotlej se lahko zgodi še marsikaj presenetljivega, a Egipt vendarle upa, da bo postal čez 29 let lastnik prekopa, ki največ nese in ki ga kontrolira Francija, brani pa Anglija.

Pristanišče v Suezu

Baltske države — Ahilova peta Rusije

Litva, Estonka in Letonska ter pripadajoči otoki na Baltiskem morju življenjski prostor Nemčije in Rusije

Litvo, Estonko in Letonsko imenujemo baltske države, ker leže ob Klajpede do Leningrada vzdolž vzhodne obale Baltijskega morja. Finsko pritevajo k skandinavskemu kompleksu. Litva, Estonka in Letonska so tri majhne države, največ prebivalcev ima Litva in sicer 2 milijona in pol, največjo površino ima Letonska, ki meri 65.791 kvadratnih kilometrov. Letonska ima 1.900.000 prebivalcev, Estonka pa 1.127.000 prebivalcev. L. 1920 so vse tri države priznale samostojnost teh treh držav. Pod okriljem svojega zaruha Društva narodov naj bi se razvile v samostojne in neodvisne demokratične države, zajednice po tistih letih odvisnega življenja pod žezom ruskega carja, kajti do konca svetovne vojne so bile neznatne pokrajine velikega ruskega carstva.

Ob ustanovitvi baltskih držav se bo potri vedeli, da morajo te države ostati v prijateljskem razmerju z vsemi sosedji, ker drugačne politične države zaradi svojega položaja voditi ne bi mogle. V interesu baltskih držav je bilo, da se ne večje s pogodbenimi z močnimi sosedji Nemci in Rusi in tudi ne s Poljaki. Litva ima skupno mejo s Poljsko.

Zgodilo pa se je drugače z baltskimi državami, kakor je upalo Društvo narodov. Demokratična politična načela v baltskih državah niso zmagala temveč so zmagali voditelji, ki so stali na čelu fašizma podobnim gibanjem. Politične stranke so v vseh treh baltskih državah prepovedane. Tudi zunanja politika baltskih držav ni bila v zadnjih dveh desetletjih tako kakršno so želeli očetje in botri teh držav. Litva je bila najbolj prizadeta. Izgubila je najprej Vilno, potem Memel (Klajpeda) in danes koleba med Rusijo, ki hoče jamčiti za njene meje proti njeni volji in Nemčiji, ki hoče skleniti z njo nenapadalen pakt, glede pomena katerega si Litveci ne delajo nobenih iluzij. Tri baltske države si zbežano iščejo pot po kateri bi nadaljevale svojo pot kot neodvisne, svobodne enote. Preti jim nevarnost od zunaj in nevarnost od znotraj, nahajajo se na razpotju med nemškimi in ruskimi imperializmom. Vse kaže, da se Nemčije bolj boje kakor Rusije. Prav zaradi tega sta Letonska in Estonka podpisali nedavno pogodbo z Nemčijo.

Vsičuje se vprašanje, kaj pomenijo baltske države za Rusijo in kaj pomenijo za Nemčijo, ker hoče Nemčija in Rusija

zaščititi meje baltskih držav in ker jim obe veseliti ponujata svojo pomoč.

Pogled na zemljevid severne in vzhodne Evrope nam daje odgovor na to vprašanje.

Nemčija cesarja Viljema je že razkrila svoje namene v zvezi z baltskimi državami. Z mirovno pogodbo v Brest-Litovskem, ki jo je podpisala onemogla Rusija, si je Viljemova Nemčija zagotovila direktno gospodstvo nad tremi baltskimi državami, da bi utrdila svoj položaj na Baltiskem morju in obvladala s tem Finsko, Skandinavijo in Poljsko. Če bi Nemčija zmagala v svetovni vojni, bi se ji posrečilo izriniti Rusijo iz Evrope, hkratu pa bi ji bila na razpolago dragocena ležišča železne rude na Švedskem, s katerimi bi se lahko okoristila v potrebi. Nemška mornarica bi imela na razpolago najboljša pomorska oporišča v Gdansk, Klajpedi in Königsbergu. Z oporišč v litovskih pristaniščih in na bližnjih otokih ter na severu na Aalandskih otokih bi nemška mornarica držala v šahu rusko brodovje. At bi se moralo umakniti v Finski zaliv. Nemčija bi lahko pripravila direkten napad na Leningrad.

Tak je bil duh brest-litovskega miru in taki so bili strateški načrti Viljemove Nemčije. Končna zmaga antantnih armad je računa Nemčije v tem pogledu docela prekrizala. Nemčija se je morala umakniti s teritorija baltskih držav.

Če upoštevamo vse to, postane jasno, zakaj so baltske države »življenjski prostor« tako Rusije kakor Nemčije. Ruske podmornice bi lahko onemoglo zvezo med Nemčijo in Švedsko v primeru vojne. Nemčija more držati v šahu ruske podmornice samo tedaj, ako zapre Finski zaliv in v ta namen mora imeti pomorska oporišča, ki jih danes nima. Ta oporišča so danes last baltskih držav.

Vse to nam pokaže, v kakšnem položaju so danes Litva, Estonka in Letonska. Vse tri države so življenjski prostor Nemčije in Rusije hkratu. Varnost Rusije je ogrožena, dokler niso zaščitene s paktom med Anglijo, Francijo in Rusijo tudi baltske države. Zato je razumljivo, da Rusiji in Nemčiji ni vseeno, kakšna politična in strateška bodočnost se obeta zlasti Letonski in Estonki. Litva pa zanima bolj Poljsko kakor Rusijo, ker ima Litva skupne meje s Poljsko, ki ji ni vse-

eno, komu je Litva strateško oporišče za morebitne vojne operacije. Življenjski prostor Nemčije sega torej globoko proti severu v Baltiskem morju, kjer se nahaja Ahilova peta Rusije.

Izgubljeni dnevnik angleškega državnika

Aprila je umrl v Cannesu sir Park Goff, poseben poslanik kralja Jurija V. V tej funkciji je potoval osemdesetkrat čez Rokavski preliv med svetovno vojno in 32 krat po Severnem morju. To nikakor ni bila malenkost, ko je povsod na morju pretila nevarnost. Sir Park je prinesel iz Rusije posebna navodila za lorda Kitchenerja, da se je potem ta podal na usodno potovanje v Rusijo. Sir Park je znan tudi po tem, da je govoril kot poslednji odposlanec angleškega kralja z ruskim carjem.

Sir Park je napisal vojne spomine, a določil, da ne smejo biti objavljeni 10 let po smrti najznamenitejših osebnosti, navedenih v spominih. V tem njegovem dnevniku so zapiski o razgovorih med carjem in carico ter njunima trema hčerama v času, ko je Rusija vstopila v vojno, dalje o pogajanjih z velikim knezom Nikolajem. Zelo zanimivi so tudi zapiski o pustolovščinah v Španiji. Sir Park je bil tam po pomoči osumljen kot revolucionar in zaprt. Doživel je tudi mnogo več ali manj nevarnih pustolovščin in imel je več spopadov s sovražnimi agenti. Zelo mnogo ve seveda tudi povedati o nevarnih potovanjih med vojno po morju in o pošiljanju tajnih poročil.

Zelo je razumljivo, da je vest o izgubljenem vojnem dnevniku sira Parka vzbudila v angleški javnosti veliko razburjenje. Ta dnevnik je bil naveden med zapuščino sira Parka, a po njegovi smrti so ugotovili, da je izginil. Zato se je izvršile poslednje volje znamenitega angleškega državnika in sicer njegov brat John Goff obrnil na več znamenitih angleških politikov, naj bi vrnil dnevnik, če ga imajo, kajti sir Park je posojal svoje spomine svojim dobrim znancem.

Želite biti vljudni?

Da bi nikomur ne bilo treba dolgo ugibati ob raznih prilikah, kako se naj vede, je napisal Francoz Jacques Lefevre nekoliko zanimivih pravil o vljudnosti. Ker so Francozi znani kot najbolj galantni, je prav, če bi se tudi pri nas vsaj nekoliko ravnali po njihovih pravih vljudnosti. Navajamo nekaj pravil predvsem za žene. Lefevre svetuje ženam: Če napoveste svoj obisk pri znanjih, navedite ne le čas prihoda, temveč tudi odhoda. Če nameravate ostati v gosteh delj časa, javite gostiteljem dan prihoda in odhoda. Ne sedajte na priljubljen stol gostitelje! Vsaj od časa do časa si prižgite svojo cigareto. V kopalnici ne porabite zjutraj sami vse tople vode. Knjigo, izposojeno iz knjižne omare gostiteljce, položite na svoje mesto, ko jo prečitaste.

Ženam gospod Lefevre priporoča: Ne zahtevajte, da bi vas mož objemal, ko čita list. Ne primerjajte svoje matere z njegovo. Če mož reče, da bi želel iti z vami v kino, ne recite: »Danes bi lahko ostali doma!« Ne delajte se utrujene, če vam pripoveduje anekdoto, kakršni se smeje ves svet, čeprav jo vi že dolgo poznate. Nikdar ne zahtevajte od moža denarja pri kosilu.

Možje pa naj se ravnajo po teh navetih: Ni priporočljivo navijati radia pri vsaki nogometni tekmi ali vselej, ko oddajajo politične vesti. Če je vaša žena zvečer zapana, ji ne pripovedujte svojih trgovskih zadev. V prisotnosti svoje žene v gostini se ne pripravljajte na natakarnjo o računu. Ali ležete pogosto obuti na posteljo? No, le odvadite se tega! Poskusite se včasih obrniti pred jedjo. Če začne vaša žena obudovati kakšen tuj mož, ji za boga ne recite, da se ji sveti nos!

Najbogatejši človek na svetu

Ime najbogatejšega moža na svetu je v Evropi neznan — Edward Harkness. Čeprav je Harkness izgubil zelo mnogo pri znanem krhu ob začetku krize na Wall Streetu, vendar njegova renta znaša na leto še vedno 400 milijonov dolarjev. »Review« John D. Rockefeller prejema le polovico toliko rente na leto. Ameriški milijarderji se dobro zavedajo, da mora denar delati to, se pravi, da ga je treba dati v promet. Tako n. pr. Rockefeller nudi denarnim zavodom 80 odstotkov svojih dohodkov.

Prilepljeni »šiv«

Znano je, da že dalj časa prodajajo oblike, ki jim poedini deli niso skupaj prilepljeni, temveč so jim prilepljeni. Namestu šiva uporabljajo torej lepilo. Odkrili na so tudi način, ki tkivu daje lepilo sposobnost. V ta namen uporabljajo posebno tvoriva, kakor celulozni acetat, ki ima neko vlogo v industriji umetne svile. Z drugimi podobnimi snovmi postane ta celuloza mehka, če jo segreješ in istočasno stisneš.

Izumitelj daje v tvorivo vtakni vlakna, ki sestojijo iz takšnih substanc. Biago vsebuje torej v vsem svojem obsegu bodiči lep. »Šivanje« je potem preprosto: kose blaga je treba primerno prerezati, nato jih položijo pravilno druga na druga in greš s pritiskom z vročim instrumentom preko bodočega »šiva«. Nerodno bi lahko postalo s temi šivi le tedaj, če bi se grel v bližini vroče peči.

Kam je izginil 1 dolar?

V prvotnem hotelu nekega našega letovišča so se nastanili 3 Američani. Najeli so za vse skupaj apartament. Po nekaj dneh so zahtevali račun. Hotelir jim ga je poslal po slugi, znašal je 30 dolarjev ali 10 dolarjev za osebo. Gospodje so račun plačali, toda po slugi so sporočili hotelirju, da se jim zdi malo pretiran. Hotelir je trenutek premišljal in se potem odločil, da ga zniža. Po slugi jim je poslal 5 dolarjev nazaj. Slugi se je pa zdelo nekako neumno, da bi delil 5 dolarjev med tri, zato je vrnil gostom samo vsakemu en dolar, a dva je zadržal zase. Račun je bil sedaj tak: gostje so plačali splošno vsak po 10 dolarjev; vsak je dobil dolar povrnjen, torej je končno plačal vsak po 9 dolarjev ali skupno 27 dolarjev. Teh 27 plus 2 dolarja, ki si jih je pridržal sluga, znaša skupaj 29 namestu 30. Kje je ostal 1 dolar?

Nemška populacijska politika

Kako podpirajo v Nemčiji rednike družin ter pospešujejo naraščanje prebivalstva

Čeprav je težko nemških prizadevanj, da bi prebivalstvo čim bolj naraščalo, v davčnem sistemu, ne smemo tudi podcenjevati pomena drugih ukrepov. Razen zakonov o posojilih za poroke, so uvedene tudi druge podpore. Izplačujejo razne denarne nagrade družinam z več otroki. Vane so tudi tako zvane enkratne podpore, ki jih družine prejema pod naslednjimi pogoji:

Družina mora imeti štiri svoje ali adoptirane otroke, ki še niso stari nad 16 let. Starši morajo biti nemški državljani. Uživati morajo častne državljanske pravice in iz njihovega zasebnega življenja mora biti jasno, da so pripravljeni služiti zvesto nemškemu narodu in državi. Njihovo preteklo življenje mora biti neoporečno, takšno, da budi upanje, da podpora ne bo zlorabljal. Razen tega mora biti družina tudi zdrava, to se pravi, da bo z jamčen z evgeničnega stališča zdrav naraščal.

In koliko znašajo te podpore? Enkratna pomoč za vsakega otroka znaša 100 mark. Najvišja vsota, ki jo lahko prejme ena družina, znaša 1000 mark. O podelitvi podpor odloča finančni urad, ki jih tudi izplačuje v nakaznicah po 10 do 50 mark. Teh podpor se morajo družine posluževati v določene namene, n. pr. za nakup pohištva, kuhinjske ali hišne opreme in perila, za kar se pač glasi nakaznica. Določeno je tudi, da večina s podporami nakupljenega perila ne sme biti svilnatega.

Če pa ima družina več kakor pet otrok, ki še niso stari nad šest let, ima pri izpolnitvi nekaterih pogojev pravico na stalno podporo. Ta podpora znaša 100 mark

mesечно. Pravice do nje pa nimajo roditelji, ki so zaposleni v javnih službah. Pogoj, da družina prejema to podporo, so podobni kakor za enkratno podporo. Pač pa skupne podpore ne smejo znašati več kakor 2.100 mark na leto ali 1.200 mark polletno. Enkratne kakor tudi stalne podpore so namenjene predvsem k olajšanju vzdrževanja velikih družin. Posojila, ki jih dovoljujejo ob porokah, so posev odplačana z rojstvom četrtega otroka, kar pač dokazuje kakšen je njihov namen. Če je bila žena dve leti pred poroko devet mesecev zaposlena, mož lahko prosi za poroko posojilo. Prošnja je ugodno rešena, če so izpolnjeni vsi zakonski pogoji in poročena prejmeta posojilo 650 mark v nakaznicah za pohištvo in drugo stanovanjsko opremo. V prvem koledarskem četrtletju po izplačilu posojila morata zakonca začeti odplačevati dolg in sicer na mesec v 1% obroku. Če se jima po devetih mesecih narodi otrok (od časa, ko sta prejela posojilo), jima priznajo takoj 25% odplačila. Razen tega pa mož lahko takoj zahteva davčno oprostitve, ki mu jo mora finančni urad dovoliti za leto dni. Če se v tem letu narodi drug otrok, družini zopet priznajo odplačilo 25% dolga. Mož zopet zahteva davčno oprostitve za nadaljnje leto dni. S četrtem otrokom je posojilo odplačano in zakonca lahko zahtevata enkratno denarno podporo, ki znaša 100 mark v nakazilih. V primeru, če bi imela zopet otroka, pripada na vsakega otroka enkratni podporni znesek v višini 100 mark in stalna podpora 100 mark mesečno na petega in vsakega nadaljnjega otroka.

Običaji ameriških dijakov

Ker imajo mnogo svobode, imajo tudi več smisla za humor

Predočite si nekaj med čehom in društvom, kasto in bratovščino, katerokoli uniformirano gardo in klovne, pa se vam pokaže pestra in zanimiva slika ameriških študentov. Da bi vam bilo jasno, kdo si zasluži to ime, morate vedeti, da imenujejo Američani dijake, ki obiskujejo tako zvane High Schools (visoke šole) v starosti 14 do 19 let in dijake Colleges (kolegijev) v starosti od 19 let navzgor.

Ameriške študente prav lahko spoznate po njihovem čudnem oblačenju. Glavni del študentske obleke je zelo pisan sviter ne-navadnega izreza. Ti svitri so še najbolj podobni puloverjem tekačev stafet. V barvitosti teh svitrov ni nobene meje. Vidite lahko strupeno rumene barve, barvo rdeče pese, pa tudi ultramarinsko, oranžno, rožnato itd. Nobene barve ni, ki bi ne bila zastopana v teh puloverjih. Drugi zopet se oblačijo v jopice iz tako debelega blaga, da se niti ne upogne. Barve teh jopic so pa nekoliko mirnejše, vendar je najpogostejša karmin pa tudi ultramarin. Na plečih so uvezana imena študentov, na primer Bob, Jimmy, Sonny, Kidy, včasih pa tudi lahko čitamo bolj slovanska imena kakor n. pr. Vladimir in Jurij. Praznovrni dijaki nosijo uvezane številke n. pr. 13 ali 77.

Hlače nosijo skoraj vsi študenti z zavahanimi hlačnicami, nekateri celo do kolen. Glavna značilnost teh hlač pa je, da so

neznansko umazane. Mnogi študenti baje zvečer sploh ne slajajo hlače, če jih pa, jih shranjujejo v najbolj umazanem kotu. Klobuke nosijo s čudno zvitiimi kraji, navadno spredaj zapognjenimi navzgor, zadaj pa navzdol. Nad celom krasni klobuk sojino pero. Prsi dijakov pokrivajo znaki mnogih študentskih društev, razredov itd. Razen tega pa med znaki krasi njihove prsi tudi razni talismani, včasih tudi po 4 kg težke uteži, zajeti krempljčki, nagačene bele miši ali igralne kocke. Dekleta so nekoliko skromnejša v svojih dijaških odličjih, zato pa imajo tem bolj okrašene jopice. Nosijo razne jopice tudi suknjice iz povosčenega platna, okrašene s podobnimi napismi: »Roke proč!« »S potik!«, »Sloni gredo!«, »To sem jaz!«, »Pozor, ne dotikaj se!«, a na žepih »Tukaj se sprejemajo darovi«. Toda nekateri napisy so tudi drugačni, takšni, da so neprimerni za tisk. Pogosto študentke s temi napisy tudi sramote profesorje.

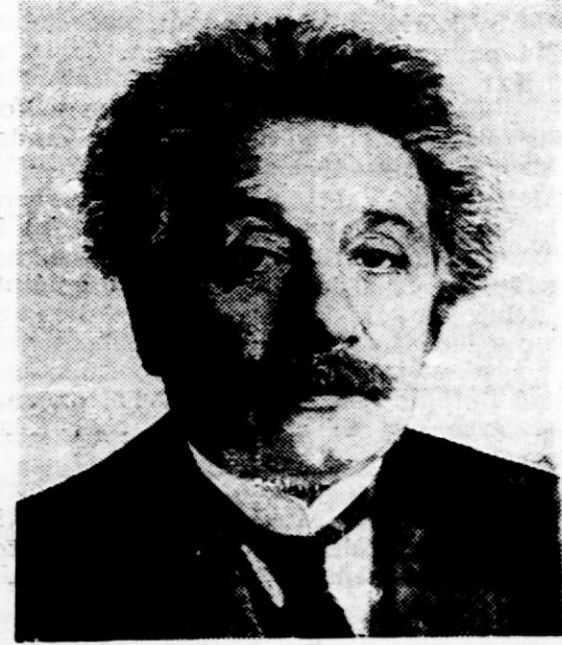
Solanje v Ameriki ni tako težko kakor pri nas, zato imajo dijaki tudi mnogo več časa za neumnosti. Po končani Public School, ki jo učenci obiskujejo 8 let, ne znajo več, kakor pri nas dijak v prvem razredu gimnazije. Nadarjeni dijaki lahko v Ameriki končajo šolo mnogo prej, ker lahko preskočijo po več razredov.

Profesor Einstein je sestavil nov mednarodni jezik »Gloro«

Moti se, kdor bi mislil, da se profesor Einstein ukvarja samo z relativitetno teorijo in matematičnimi problemi. V zad-

njem času se je vrgel na to, da ustvari nov jezik, ki naj bi bil »sintetičen in univerzalen«. Že sto let sanja človeštvo o jeziku, ki bi bil mednarodni in ki bi se ga bilo lahko naučiti in ki bi mogel nadomestiti ogromno število jezikov, ki jih govori človeštvo. Najlažje bi bilo vsi do sedaj izumljeni jeziki je pač esperanto, ki ga je sestavil l. 1887 Poljak dr. Zamenhof in ki šteje danes že na milijone pristaev. Izpodrinil je v teklu let vse svoje sovretnike, pa naj so se oni imenovali Volapik, Interlingua, Novial, Perfekto in celo Anglik, ki je bil samo fonetično pisana preprosta angleščina.

Einsteinov jezik, ki se imenuje »Gloro«, temelji na »posnemanih harmonijah«. Navliti se pravi v njem »glu-glu«, jesti »miam miam« (Slovenec bi bolj ugalajo ham-ham). Večji del njegovega besednega zaklada so onomatopeje. Predstavljajo si torej jezik sestavljen po večini iz besed kakor tik-tak, pik-pok, itd. Da bi dokazal življenjsko možnost novega jezika, je Einstein imel že predavanje o njem in trdijo, da z velikim uspehom.

Milijonar Levine v zaporu

Milijonar Charles A. Levine je bil pred šne čase zelo popularen in so listi pogosto objavljali njegov sliko na prvih straneh. Tedaj je bil še zelo bogat, večkratni milijonar, ki si je lahko l. 1925 kupil enega najlepših brooklynskih nebotičnikov. Imel je tudi svoj parnik in nekaj letal. Ko so se mu ta prometna sredstva zdeli že preveč vsakdanja, si je kupil še pod mornico in z njo je napravil daljše potovanje.

Svetovni listi so mnogo pisali o Levinu zlasti ob priliki prvih slovitih letov čez ocean. Kajti Levine se je proslavil kot prvi potnik, ki je plačal polet čez ocean. Levine se tedaj ni znal pilotirati. Ob priliki poleta čez ocean je Levine nadaljeval potovanje po Evropi in prišel tudi v Pra. go. V Angliji se je naučil letanja in hotel se je vrniti sam z letalom v Zedinjene države. Toda poleta mu niso dovolili zaradi prevelike nevarnosti, pa tudi prevelikih stroškov, ki jih zahteva iskanje pogrebnih prekoceanjskih letalcev. Zato se je Levine vrnil v Ameriko z ladjo. Doma ga je pričačevalo neprijetno presenečenje. Ušla mu je žena in odnesla skoraj vse premoženje.

Levine si je hotel opomniti, a ne na pošten način, ker bi sicer ne mogel hitro

obogateti. Nenaadno je izgubil, a hitro je hotel zopet dobiti. Lotil se je tihotapljenja alkoholnih pijač, ki je bilo tedaj najbolj donosen posel. Levine je postal eden največjih tihotapev alkoholnih pijač, njegovo »podjetje« se je vedno bolj širilo, a končno je vendar padel policiji v roke. Zaprl so ga v kaznilnici v Lewisburgu. Čeprav se je Levine dal zavitati na krivno, je bil zelo inteligenten in zlasti je dobro obvladal matematiko in mehaniko. Zato je začel poučevati svoje sotrpine v posebnih težjih in kaznilnici. Med težjimi so bili celo pazniki. Razen tega Levine urejuje kaznilniški časopis, ki objavlja vzgojne članke. V Ameriki lahko človek zasluži precej, če je podjeten, tudi v kaznilnici. Levine si je prihranil že precej denarja. Ko je znani letalec Douglas Corrigan preletel Atlantski ocean »po pomoč«, je Levine pisal o njem zelo navdušeno, ne članke v svojem kaznilniškem časopisu ter pripomnil, da bo tudi on, čim ga bodo izpustili iz zapore skusali preleteti sam ocean. Letalo si bo kupil s prihranki, ki si jih je prihranil v zaporu.

Postani in ostani član Vodenkeve družbe!

V Benetke ne bodo poslale svojih filmov

Francija, Anglija in Amerika zaradi mednarodne politične napetosti in zaradi bojkota tujih filmov v Nemčiji in Italiji

Mednarodna napetost se kaže tudi v filmskem svetu. Trenutno je v krogih filmskih producentov aktualno vprašanje, katere države se bodo odzvale povabilu Italije za konkurenčno mednarodno predvajanje filmov na prihodnji Biennali v Benetkah. Pred dnevi je došel v Pariz ravnatelj Biennale, Croze, in je imel razgovore s predstavniki francoskega filma. Novinarjem je izjavil, da ga je francoska vlada že obvestila, da Francije letos na Biennali ne bo mogel zastopati oficijelno zastopnik zaradi politične napetosti med obema državama. Ravnatelj Croze je nadalje izjavil, da bo najbrže tudi Amerika odklonila sodelovanje na Biennali, ker v Italiji bojkotirajo ameriške filme in tudi glede Anglije še ni dokončnega sklepa, vse pa kaže, da se tudi Anglija oficijelno letos ne bo udeležila mednarodnega filmskega tekmovanja v Benetkah.

Na vprašanje, ali potemtakem letos v Benetkah ne bo predvajal noben francoski film, je ravnatelj Croze odgovoril, da bodo gledalci imeli priliko videti na Biennali tudi francoske filme, katere italijanska kinopublika visoko ceni in ljubi, le uradno Francija ne bo zastopana. Italijanski kinematografski tisk, ki je mnogo bolj svoboden kakor italijanski politični tisk, obžaluje, ker se Francija in Anglija ter Amerika ne bodo udeležile mednarodnega filmskega tekmovanja.

Priliki lanskega tekmovanja se je že pokazala pristranost žirije, ki je podeljevala nagrade za najboljše filme v Benetkah. Odtlej se je politični položaj v mnogem spremenil in politična napetost med omenjenimi državami se je še povečala. Če bo vodstvo Biennale vztrajalo pri načelih, ki jih je začelo zadnje čase uveljavljati, bodo prihodnje leto v Benetkah konkurirali samo še nemški, italijanski, japonski in španski filmi. Francoski filmski producenti se snujejo novo organizacijo, ki bi imela sedež v Parizu in na kateri bi lahko vsi narodi pokazali svoje filme in bi vsak narod dobil nagrade za najboljše, ne da bi tekmoval po dosedanjem beneškem sistemu s filmi drugih narodov.

Katarina Hepburn in vlomilci

Pred dnevi je hollywoodska filmska zvezda Katharin Hepburn zasedla v svojem stanovanju v New Yorku vlomilca. Zgodaj zjutraj je začela slišati ropot v budoarju poleg spalnice. Zbudila je potihoma svojo sobarico in junaka vstopila v sobo, v kateri je nekaj ropotalo. Zasedla je vlomilca z masko, ki si je tlačil dragocenosti v žep. Hepburnova je vlomilca prijazno vprašala: Kaj delate tu? Vlomilec, ki je bil najbrže začuden, je bil tako presenečen, da je odvrnil nakit in zbežal skozi okno na prosto. Hepburnova vloga ni prijavila policiji, toda njena sobarica ni mogla odbržati zase »skrivnost« in je povedala sosedom, kaj se je zgodilo. Zato je o dogodku zvedela se isti dan tudi javnost.

Živio cenzura! Dol cenzura!

V francoskih kinematografskih revijah so pričeli razmatrivati o potrebi filmske cenzure. Nekateri avtorji trdijo, da je filmska cenzura potrebna, ker nekako pomaga režiserju pri oblikovanju prizorov, ko opo-

zarja na pregreške, večina avtorjev pa je mnenja, da filmska cenzura škodi umetniški kakovosti filmov, ker ozkostrni in za umetniške lepote slepi, političnih in moralnih predsodkov polni cenzorji najbolj divjajo proti odličnim režiserjem, kakor so Carne, Duvivier, Renoir, Clair, Allegret, itd. Cenzura naj bi ne sodila umetnikov z merilom, ki pristojno pornografom. Dober režiser je prisiljen pri oblikovanju takih umetniških celot upoštevati kruto realnost, slab režiser pa se rad ukloni zahtevam cenzure in podjetnika ter si pomaga s kličastimi prizori, seveda v škodo umetniške vrednosti celote. Zanimivo je, pravijo avtorji, ki kličejo v svojih člankih »Dol cenzura!«, da cenzura še nikoli ni prepovedala kiča v filmu.

Dita Parlo

se je vrnila v Pariz. Mudila se je dalje časa na otoku Capri. Ponovno je izjavila, da smatra za svoj največji uspeh vlogi, ki

jo je imela v filmu »Velika iluzija«. Rada bi zopet igrala s tako odličnim igralcem, kakšen je Jean Renoir. V začetku prihodnjega meseca bo režiser Moguy pričel snemati film »L'Empreinte du Dieu«, v katerem bo Dita Parlo igrala glavno žensko vlogo, njen partner bo Pierre Blanchard. Tudi Dita Parlo bi rada postala — filmski režiser.

Ko je ameriški režiser Mitchel Leisen začel ustvarjati svoj film »Polnočna baronica«, se je spomnil, da se spodobi poslati glavni igralci vsako jutro v času snimanja šopek rož. Tako je tudi storil. Claudette Colbert je dobila šopek, a druga glavna igralka Mary Astor mu je namignila, da se čuti zapostavljena. Od tega dne naprej je tudi Mary Astor dobivala vsako jutro šopek rož. Tretji dan se je kislala igralka Elaine Barrie, četrti dan Hedda Hopper ter peti dan že asistentka Cora Palmatier. Kavalkada režiser je šesti dan moral kupiti pet šopkov rož. Ko je se igralce Don Ameche očital prijatelju režiserju, da od njega ni kavalar, je režiser odkril, da so se igralkice pošlele. Kljub temu je vsem pošiljal ves čas snimanja šopek, ki so ga stali vsak dan 25 dolarjev in 8 centimov. Osem centimov je stala vsak dan zeljasta glava, katero je režiser poslal vsak dan igralcu Amechu.

Inserirajte v „Sl. Narodu“!

Podzemeljski rov za tihotapljenje med Francijo in Belgijo

Na belgijsko francoski meji je zavladalo veliko razburjenje. Varnostni organi so odkrili tajen podzemeljski rov, ki veže obe državi. Peruwelz je majhna vas na meji, en del leži v Franciji, drugi v Belgiji; prekoračiti je treba samo cesto, pa ste v drugi državi. Zato je bil že od nekdaj ta kraj zelo privlačen za tihotapce. Kljub temu je vasa ravna, hiše nizke in pokrite s slamo. Samo gradišč se odlikuje med njimi s svojo streho, pokrito z opeko, in s svojo zidano ograjo, ki brani njegovo notranjost pred radovednimi pogledi.

Pred nekaj meseci so se v vasi pojavili tuji in vzeli grad v najem.

»Prišla sem malo na odmor«, je rekla Carmen Olivares, ko se je pogajala za najemninjo. Jaz sem operna pevka in sem potrebna svežega zraka.«

Zenska je bila lepa, črnooka. Ni mogla zatajiti španskega poretka. Kmalu je prišla za njo dvojica z razkošno limuzino, ki je zbuljala splošno pozornost. Policijski komisar se je začel zanimati za to družbo in je kmalu ugotovil, da so zakrknjeni tihotapci, že večkrat kaznovani. Pred nekaj tedni je španjolka pripeljala v garažo bližnjega trga v popravilo avtomobil ameriške znamke. Policijski komisar je poizvedoval dalje in doznal, da je bil voz pred kratkim ukraden v Parizu. Posrečilo se mu je vtihotapiti v grad svojega zaupnika, ki je opazoval počenjanje stanovančev. — Ne vem, kaj prav za prav delajo, je sporočil ta svojemu predstojniku. Ponoči prenašajo prst v notranjost gradu. Rekel bi, da kopijejo vodnjak.

Komisar se je nato odločil, da izvrši preiskavo. Ta je imela presenetljiv uspeh. V močno obokani kleti je bila izkopana šest metrov globoka jama. Iz te jame je vodil 15 m dolg podzemeljski rov v smeri proti Belgiji. V tem rovu so bile že položene tračnice za majhno železnico. Našli so se tudi načrti. Nameravali so zgraditi majhno električno železnico, ki bi prevažala tihotapljeno blago. Za začetek so se

tihotapci zadovoljili z majhnimi vagončki, ki so jih z vrvmi vlekli v obe smeri. Ti vagončki so bili naloženi s tobakom, bruseljskimi čipkami, čokolado in brčkone tu di s mamilii. Našli pa so se tudi razni dokumenti, ki se nanašajo na državno obrambo.

Carmen Olivares in tovariše je policija zaprla. Zadeva bo postala zapletena, ker je bila s tem predorom kršena tudi mejna pogodba, sklenjena v Courtraiju med Francijo in Belgijo.

Strategija

V stanovanje gospe Mire je pridrla njena srčna prijateljica Manja, jo objela in vzkliskala:

— Mira, prihajam z veliko prošnjo!
— No?
— Moraš obljubiti, da mi je ne odrečeš.
— Če pa niti ne vem...
— No obljubi; zagotavljam ti, da ti tega ne pozabim.
— Dobro torej, toda rada bi je zvedela...
— Gre za tvojo pelerino, je bleknila Manja.

— O, za tisto iz srebrnih lisic, ki sem jo nedavno kupila? Kajne, da je krasna?
— Izredna!
— Zeliš torej dobiti naslov tvrde, kjer sem jo kupila. Rada ti ustrezem.
— Ne, draga, je žalostno odvrnila prijateljica. — Kje pa naj vzamem denar?
— Saj si pravkar govorila, da ti gre za pelerino.

— Seveda! Prosim te, da mi jo samo enkrat posodiš. Rada bi šla na otvoritev velesejma.
— In čemu? Kaj te tako zanima razvoj industrije?
— To ravno ne...
— Ampak kaj?
— Zvedela sem, da pride na otvoritev velesejma moj bivši mož s svojo sedanjo ženo.

— In kaj ima moja pelerina opraviti s tem? je malo nejevoljno vprašala Mira.
— Napravila sem strastni načrt.
— No! Radovedna sem.
— Vidiš, ta gospe mene dobro pozna, da si si niva bili nikdar predstavljeni. Zato bi zelo želela, da bi ona videla na meni to krasno pelerino. Verjemi, da bo počila od jeze in zavisti.
— In kaj je na tem?
— A to še ni vse.
— No?
— Takoj jo začela gnjaviti Toneta, da ji kupi prav tako. T. ves kak skupuh je. Moreš si misliti, kako mu bova s tem zagrenili življenje. No? Kaj praviš k temu?
— Imenito — je rekla gospa Mira.
— Iz principa bi sicer pelerine nikomur ne posodila, toda v tem slučaju napravim izjemo in želim mnogo uspeha.

Prvi slov. fotoklub ustanovljen v Kranju

Kranj, 15. junija
Ko so se vršile priprave za I. fotografsko razstavo v Kranju in za ustanovitev fotokluba, so odkrili, da je bil v Kranju že leta 1910 ustanovljen »Prvi slov. klub fotografov-amaterjev«. Zanimivo je, da so si kranjski amaterji že v onem času prizadevali gojiti umetniško fotografijo, ki je pri nas dobila možnost za razvoj in zela pozneje tako odlične upuhe šele z ustanovitvijo fotokluba v Ljubljani. I. slovenski fotoklub, ustanovljen pred 30 leti je imel razumljivo tudi narodnostno obeležje, saj pravi § 2. njegovih pravil, da je namen kluba združiti slovenske kjerkoli bivaajoče fotografe-amaterje. Prvi fotoklub je imel prav kakor današnji v načrtu tudi razstave, predavanja, sestanke članstva, ureditev ateljeja, knjižnice in nabavo društvenih fotografskih potrebščin itd.

Zal, da je bilo pričeto delo po uspelem ustanovnem obnem zboru in po 2. občnem zboru, ki je bil 18. januarja 1912, prekinejo zaradi okupacije Bosne, ki je bila večina članov poklicana pod orožje in je dokončno prestalo zaradi izbruha svetovne vojne. Tako je prenehal I. fotografski klub v Kranju in v Sloveniji sploh, ki bi gotovo bogato oplojil prizadevanje naših amaterjev na polju umetniške fotografije. V klubu so se namreč zbirali mladi agilni ljudje, ki so žrtvovali večer za večerom fotografski umetnosti. Mnogo članov prvega kluba je še živih n. pr. g. Holchaker, klubov blagajnik, in ga Jelca Holchakerjeva, upravitelja ateljeja, v razsodišču pa so bili g. dr. E. Globočnik, g. A. Brilly. Umrli je predsednik g. Franc Ivanc, ki si je s posebno požrtvovalnostjo prizadeval, da bi fotoklub čim bolje uspeval. Po članskem imeniku je moglo ugotoviti, da je imel klub tedaj 16 članov, med katerimi so še danes živi kranjčani g. Anton Adamič, g. Ana Brilly, g. Jurij Depoli, prof. Mirko Kmet, ga Ana Mayr, g. Rici Mayr in v Ljubljani bivajoči g. prof. Josip Malnar.

Bodoči fotoklub bo imel z ostalimi klubi prijetno zvest, da je že pred pribl. 30 leti obstojal v Kranju fotoklub, kar je za zgodovino slovenskega fotografskega udejstvovanja gotovo zanimivo.
Kranj je v zvezi s tem odkritjem zavzel tudi v zgodovini naše fotografije in fotografskega pokreta odlično mesto. V Kranju se je rodil izumitelj fotografije na steklo kaplan Janez Puhar. Ob stoletnici njegovega rojstva je v Kranju zaletel I. slovenski fotoklub in ob stoletnici njegovega izuma nastajal v Kranju nov klub, prireja se razstava in verjetno, da bo v znak spoštovanja postavljen kmalu v našem mestu Janezu Puharju tudi spomenik. Upajamo, da bodo tudi bodoča pokolenja sledila svetlemu zgledu izumitelja Janeza Puharja in prvim slovenskim organiziranim amaterjem.

Rešitev križanke, objavljene prejšnjo soboto

Vodravno:
1) tvoj, 4) stol, 7) devet, 9) R. K. (Rdeči križ), 11) nit, 12) Fr, 13) gol, 15) dim, 16) Egon, 17) kolo, 18) noj, 20) bon, 21) j, 22) ena, 24) t, 25) Amori, 27) voda, 28) snov.

Navpično:
1) Turgenjev, 2) od, 3) jen, 4) Set, 5) t, 6) Lermontov, 8) Vis, 10) Kogoj, 12) pilot, 14) loj, 15) dob, 19) eno, 22) Ema, 23) ars, 25) ad, 26) in.

Vreme je krivo
Sodnik: Trditel, da šteje 30 pomladi, a rodili ste se l. 1890.

Obtoženka: Da, gospod sodnik, toda sami morate priznati, da zadnja leta sploh ni bilo nobene pomladi.

Škotska
Škot si je kupil flauto, a drugi dan jo je prinesel že nazaj. Dejal je, da je ne more kupiti, ker je zelo poškodovana. — Le pogledite jo, je dejal, saj vidite, da je luknja pri luknji.

Radioprogram

Nedelja, 18. junija.

8: Jutranji pozdrav (igra radijski orkester). 9.15: Prenoš iz franč. cerkve. — 9.45: Verski govor (prof. dr. I. Lenček). 10: Plošče. 10.30 Prenoš iz Trbovelj: Odkritje spomenika Viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju. 12: Koncert radijskega orkestra. 13: Napovedi. 13.20: Duet bratov Golobov in plošče. 17: Kmetijska ura. Obisk pri krožku travnih semenarjev (inž. Oto Muck). 17.30: Akademski pevski kvintet in Kmetiči trio. 19: Napovedi. Poročila. 19.40: Nac. ura: Olimpijski dan — uvodna beseda ministra za telesno vzgojo jo naroda g. Čejeviča, govor predsednika Jug. olimpij. odbora g. Stevana Hadžija o olimpiizmu. 20: Pevski kvartet. 20.40: Veseli napravi, igra radijski orkester. 22: Napovedi, poročila. 22.15: Lahkih nog naokrog (plošče).

Ponedeljek, 19. junija.

12: Obisk pri južnih Slovanih (plošče). 12.45: Poročila. 13: Napovedi. 13.20: Radijski orkester. 14: Napovedi. 18: Zdravniška ura: Moderno zdravljenje duševno bolnih (dr. Ivan Kanoni). 18.20: Citraške točke (plošče). 18.40: Iz kulturnega življenja koroskih Slovencev (prof. Lojze Potočnik). 19: Napovedi, poročila. 19.30: Zanimivosti. 19.40: Nac. ura (dr. Dušan Popović iz Beograda). 20: Sodobni plesni zvoki (plošče). 20.30: Koncert starih mojstrov. Flauto solo: g. Slavko Korošec; radijski orkester; dirigira Sijanec. 22: Napovedi, poročila. 22.15: Narodne pesmi poje tercet Stritar, na harmoniki spremlja A. Stanko.

Torek, 20. junija.

11: Šolska ura: V tovarni pločevine, ži-oe in cevi, reportaža v obliki predavanja (Maks Zupančič). 12: Poljski napravi (plošče). 12.45: Poročila. 13: Napovedi. 13.20: Iz prijetnih oper (radijski orkester). 14: Napovedi. 18: Šramel »Škrjančeka. 18.40: Naši narodni in knjižni spomeniki (prof. France Jesenovec). 19: Napovedi, poročila. 19.30: Deset minut zabave. 19.40: Nac. ura: Slovensko kresovanje ali Ivanje (Rudolf Dostal, učit. iz Ljubljane). 20: Prenoš iz Beograda: Ura moderne jugoslovanske simfonije glasbe. Sodelujejo: Ilija Todorović (celo solo) in veliki radijski orkester, dirigent: dr. Vučković in L. Grinsky. 21: Radijski orkester. 22: Napovedi, poročila. 22.15: Samospeli, g. Drago Burger, pri klavirju prof. M. Lipovšek.

Sreda, 21. junija.

12: Mandoline in balalajke (plošče). 12.45: Poročila. 13: Napovedi. 13.20: Rad. šramel. 14: Napovedi. 18: Mladinska ura: Tujski promet in šolska mladina, poučna igra (A. Adamič), izvajajo člani rad. igr. družine. 18.40: Kulturna slika Novega mesta, II. del (Jože Gregorič). 19: Napovedi, poročila. 19.40: Nac. ura: Drina (Mladen Djurič). 20: Prenoš iz ljubljanske opere — v prvem odmoru: Glasbeno predavanje (V. Ukmari); v II. odmoru: Napovedi, poročila.

Četrtek, 22. junija.

12: Pisana šara (plošče). 12.45: Poročila. 13: Napovedi. 13.20: Salonski kvartet. 14: Napovedi. 18: Med Zilo in Savco, koncert slovenske pesmi (radijski orkester). 18.40: Slovensčina za Slovence (dr. Rudolf Kolarik). 19: Napovedi, poročila. 19.30: Deset minut zabave. 19.40: Nac. ura: Savez Sokola kraljevine Jugoslavije. 20: Melody-jazz. 20.45: Simfoničen koncert (plošče). 22: Napovedi, poročila. 22.15: Radijski orkester.

Petek, 23. junija.

12: Plošče. 12.45: Poročila. 13: Napovedi. 13.20: Radijski orkester. 18: Zenska ura: Zene, čuvajmo narodne šege in običaje (ga. Zora Orel). 18.20: Plošče. 18.40: Janez Kristnik v kresnih pesmih in običajih (Boris Orel). 19: Napovedi, poročila. 19.30: Navodila dijakom za počitnice (Pavel Kunaver). 19.40: Nac. ura: Pomorsko zavarovanje v srednjem veku v naših krajih. 20: Koncert izvajata ga. Majda Dugan-Lovšetova in prof. Čedomil Dugan. 21: Kvartet mandolin. 22: Napovedi. — 22.30: Angleške plošče.

Sobota, 24. junija.

12: Vesela godba. 12.45: Poročila. 13: Napovedi. 13.20: Vesela godba. 17: Otroška ura: a) Selma Lagerlöf; Kako je Nils Holgerson popotoval z divjimi gosmi. — Povest v nadaljevanjih; b) Ribič: V kresni noči, mladinska zvočna igra. Izvaja pomladek Jadr. straže na I. drž. mešani ljudski šoli v Ljubljani. 17.50: Pregled sporeda. 18: Radijski orkester. 18.40: Pogovori s poslušalci. 19: Napovedi, poročila. 19.40: Nac. ura: Predavanje inšpekcije drž. obrambe. 20: O zmanjki politiki (dr. Alojzij Kuhar). 20.30: Slovenski kresni večer. Pisana vrsta naših starostnikov. Izvaja člani rad. igr. družine. Sodelujejo Fantje na vasi in radijski orkester. — 22.15: Radijski orkester.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi našega nesrečnega zlatega edince

Srečka

se vsem, ki so z nami sočustvovali in nas v najtežjih dneh tolažili, najiskreneje zahvalujemo. Posebno zahvalo izrekamo številnim spremljevalcem na Srečkovi zadnji poti, predvsem generalnemu tajniku vevskih papirnic gospodu dr. Cirilu Pavlinu s tovarniškim uradništvom, udruženju četnikov, predsedniku tega udruženja g. Nejcetu Znidaršiču in ostalima gg. govornikoma za srce segajoče poslovlilne besede ob odprtem grobu ter vsem prijateljem in znancem, ki so nam kakorkoli skušali lajšati nezno gorje.

Prisrčna zahvala vsem darovalcem prekrasnih vencev in rož, ki so z njimi pokrili nepozabnega pokojnika.

V LJUBLJANI, dne 18. junija 1939.

PEPCA BEKS, roj. GRUNTAR, mati; JOŽA BEKS, oče; ANICA, poročena GOMBAČ, sestra ter užalostene rodbine: GRUNTAR, HABBE, LUTMAN, GOMBAČ

Florence Riddellova:

Nevarna ljubezen

Sprva sta govorila samo malo, poslušala sta samo vik in krik, ki se je razlegal od vseh strani v tej tesni kavarni, nabito polni francoskih legionarjev vseh narodnosti, v tem ozračju, kjer je bilo več dima, nego zraka. Fenelli se je pa zdelo, da Derek le s težavo zdržuje v sebi neko razburjenje. Tretji kozarec vina mu je slednjič razvezal jezik.

— Govori se, Fenella, da bomo imeli kmalu polne roke dela, — je dejal.

Presenečeno ga je pogledala.

—Kako misliš to, Derry? — ga je vprašala.

— V vojašnicah ne govore nič drugega, — je odgovoril, — pravijo, da pride lahko vsak hip povelje k pohodu. Riffi se zopet upirajo v svojih gorah, kakor običajno, toda zdaj je ta stvar mnogo resnejša, kajti prišlo so vesti, da je prišlo več arabskih plemen, ki so si navadno v lasih, naenkrat na misel, da je v edinstvu moč proti Franciji. To je nevarna misel in če bi se razširila, ni izključeno, da bi objela vsa arabska plemena. Ne dvomim, da je to delo tajne propagande. Če se pa dvigne proti Franciji vse mohamedansko prebivalstvo, se bo Severna Afrika izpremenila v grozno peklo.

Prizgal si je cigareto in nadaljeval: Francija je zaradi tega vsa nervozna, toda vzrok njene nervoznosti ni samo ta, Morda si o tem že kaj slišala.

— Da, nekdo je danes v hotelu pravil, da so nastali neznatni spori med Francijo in Italijo.
— Neznatni spori, — je ponovil mračno. — To so tako neznatni spori, da lahko nastane iz tega velika vojna.

— Oh, Derek, — je vzklisknila prestrašeno. — To se gotovo ne bo zgodilo.

— Na svetu se gode reči, o katerih nimamo niti pojma, Fenella. Doslej so to samo govorice, toda nekaj resnice bo že na njih: govori se celo, da je naš štab že dobil povelje, naj pripravi vse potrebno za odhod.

Sklonila se je k njemu čez mizo. — Čuj, Derry, ali boš jutri, ko je nedelja, prost, kakor običajno?
— Kolikor vem, da. Ni pa izključeno, da bo opoldne čitanje povelja, h kateremu moram priti. Toda če ne pride drugo povelje, bom ves popoldan prost.

— Pojdiva od tod, Derry, — je zašepetala. — Moram ti povedati nekaj zelo važnega.

Zapustila sta kavarno, poiskala skrit kotiček in Fenella je povedala Dereku, kaj sta bila sklenila s Kentom glede njegovega bega. Derek jo je spočetka presenečeno gledal, potem mu je pa obraz zažarel od radosti.

— Oh, bože moj, Fennie, ti ne veš, kaj to pomeni zame! — je vzklisknil. — Zadnje čase imam tu strašno življenje. Nisem ti hotel povedati, toda — že sem mislil na to, da bi storil konec nezno-nemu življenju.

Fenella je pomislila, da bo storila najbolje, če se bo delala, da ni razumela njegovih besed. V prvem trenutku je prebledela. Potem je pa sprazila zopet veselost v svoj glas.

— To je sijajno naključje, tako srečna prilika, da se ugodnejša nama ne more več nuditi. Kar pomisli, Derry, ne samo, da prideš od tod, temveč pojdeš naravnost od tod na del in sicer čim prispete v Anglijo, kajti Kent je obljubil, da bo pregovoril svojega prijatelja O'Connora, da te bo zaposlil v svoji pisarni. Skupaj ustanovita družbo, kupita še nekaj tovornih ladij, skratka, na vidiku je veliko podjetje.

— Oh, Fennie, da bi se mi vsaj posrečilo rešiti se iz tega pekla! Za to bi sicer poskrbel sam in prisegam, da nikoli več... nikoli več... glas mu je zdrhtel, moral je obmolkniti, a Fenella ga je sočutno gledala.

Potem mu je pa pojasnila, kaj vse je s Kentom že uredila za jutrišnji dan. Dobro poldrugo miljo od južnega roba mesta je bila zapuščena, že napol razpadla vila, v kateri je zelo dolgo nihče ni stalnoval. Domačini so se je v strahu izogibali, kajti govorilo se je, da je bil pred davnimi časi storjen tam grozen umor in da se duh umorjenega maščuje, da preži tam in zastraši vsakega vsiljivca. Derek, Kent in Vanda ben Gamma so si nekaj dni prej ogledali to vilo, kjer so našli zapuščen vrt, kamor se je prišlo skozi polomljena vrata.

Fenella je pojasnila Dereku, da pride Kent jutri na ta vrt pred deseto popoldne in mu prinese civilno obleko. Razen obleke mu prinese tudi črne naočnike proti solncu in to za zaščito, da bo lahko prišel Derek preoblečen neopaženo na kolodvor in od tod v Oran z vlakom, ki odhaja tik pred poldnem.

Preden je Fenella izgovorila svojo misel, so Derekove oči zažarele od navdušenja. Kar jo je pri-

jel za obe roki, jo krepko stisnil in ko je zopet izpregovoril, se mu je glas tresel od globoke ginjlosti.

— Fenella, — je dejal, — vem čisto dobro, da si najboljša ženska na vsem svetu. Oh, bože moj, ko bi te le bil vreden. Toda vem, da te nisem. Ne razumem, zakaj se toliko žrtvuješ zame. Storiš nisem ničesar, da bi zaslužil to od tebe. Prisegam pa, da bom vse zopet popravil — da se bom popoljšal, da bom potem vreden tvojega nežnega zaupanja. Da ni tebe, bi ne imel nikogar na božjem svetu. Nikoli več te ne bom razočaral. Kaj bi bil doslej počel brez tebe in kaj bi se bilo zgodilo z menoj zdaj, če bi ne bilo tebe?

Pri teh njegovih besedah je čutila, da se ji napejajo v telese vsi živci. To je bilo mnogo več, nego je mogla prenesti. Hvala bogu, da sta na ulici in da stoji v bližini skupina Arabcev tako, da jo Derek ne more poljubiti. Če bi poskusil poljubiti jo, poljubiti s tisto svojo staro strastjo, bi ga morala Fenella prav gotovo pahniti od sebe. Saj bi se ne mogla več premagovati. Čutila je itak, da se mora pred njim pretvarjati. On ji zaupa... in kljub vsem svojim grehom jo še vedno ljubi. Najhujše je pa, da Derek misli, da ona še vedno nosi v svojem srcu njegovo podobno. To pa ni več res... v njenem srcu ni nič drugega, nego neizmerno hrepenenje, da bi ga rešila, da bi ga spravila daleč od tod v Anglijo, kjer bi se lahko zopet postavil na svoje lastne noge in bi ne potreboval več njene pomoči. In tako bi bila ona zopet prosta, da bi lahko živila z onim drugim možem, ki pomeni za njo mnogo več, mnogo več, nego karkoli drugega na tem svetu.

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Prekluci, izjave beseda Din 1.—, davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglašje ne priznamo.

Zavese najlepših vzorcev ima v zalogi **SEVER — Marijin trg 2.** Na željo Vam zavese tudi zašijemo in namestimo.

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din.

Okasa tablete

Pri spojni slabosti

poskusite

OKASA

tablete za

moške

100 tablet Din 220.—

proti povzetju

Dobijo se v vseh lekarnah.

Zastopnik:

Lekarna Mr. Rožman Miroslav,

Beograd — Terazije 5

Ogl. reg. S. Br. 5846/39

MALINOVEC

pristen, naraven, s čistim sla-
korjem vkuhan — se dobi na
malo in veliko v lekarni dr. G.
PICCOLI, Ljubljana, nasproti
»Neboščinika«.

LETUVISČE in KOPALISČE

Ivo Sorli, Gorenja vas — Po-
ljanska dolina, se priporoča.

35/T

MODROCE

peresnice (federmašice), oto-
mane, fotelje, kauče, mreže ter
vsa tapetniska dela izvršujemo
po najnižjih cenah. F. Sajovic,
Ljubljana, Stari trg 6. 1933

POSODILA DOBE

državni, banovinski uslužbenci,
upokojenci, posestniki. Infor-
macije daje bančni zastopnik
Dolenšek, Mokronog. Priložite
znamko za odgovor! 1981

MEDIJSKE TOPLICE

pri Zagorju
termalno kopališče 28° C. Pla-
valni bazeni na prostem, pose-
bne kadne kopeli, terase za son-
čenje. Idealno letovišče. Lep
nedeljski izlet. Pension din 45.—
Pojasnila daje uprava toplic,
p. Medija — Izlake. 1904

STANOVANJA

Beseda 50 par. davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din.

STANOVANJE

dveh sob in kuhinje isčem za
avgust. — ROSINA, Karlovac,
Preradovičeva ul. 12. 1942

GOSTILNA »PRI ČADU«

POD ROŽNIKOM

vabi izprehajalce na obisk, kjer Vam bo na
idiličnem, senčnatem vrtu solidno in poceni
postreženo s svežim pivom ter drugimi
izbranimi pijačami in jedili.

Se priporoča

AGI ČAD

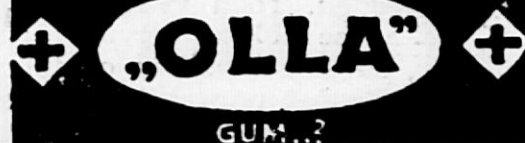

KOLESA

Pri nakupu zahtevajte povsod samo original svetovno znane
znamke, kakor Waffennrad, Dürkopp, Triumph, Mifa, Excel-
sior. — Zastopnik za Jugoslavijo: TRIBUNA F. BATJEL,
Ljubljana, Karlovska c. št. 4. — Podružnica Maribor, Ale-
ksandrova 26.

SAMO NEKOliko PAR VEC

in Vaše zdravje je sigurno zavarovano

Neprimerno bolj fina in zdrava.

NAJBOLJŠA RADIJSKA REVILJA jo

NAŠ VAL

SPOREDI evropskih radijskih postaj na vseh valovih,
roman, novela, modni pregled, novice iz radijskega sveta,
filmska smotra, nagradni natečaj.

UPRAVA: Ljubljana, Knafljeva ulica 5.
Mesečna naročnina samo 12.— dinarjev.

PRODAM

Beseda 50 par. davek posebej.

Najmanjši znesek 8 Din.

NAJCENEJŠE KURIVO

so suni parketni odpadki. Do-
biyo se v zalogi F. Vertačnik,
Jenkova 7. 1968

PO PRIZNANO NIZKIH CENAH

si nabavite najboljše moške
obleke, perilo in vsa praktična
oblačila pri PRESKERJU,
Ljubljana, Sv. Petra cesta 14
1 I

Klasične in navadnejše mobilje
ima stalno v zalogi

Pohištvo

»MALENŠEK«

LJUBLJANA

Celovška cesta št. 258

GOSTILNA

v centru Zagreba, tri velike go-
stilniške sobe, velika klet, lep
vrt za 150 oseb. Nizka najem-
nina. Promet 100.000 din me-
sečno. Napredaj zaradi bolezn
za 70.000 z vsem inventarjem.
Ponudbe na Fr. Mijočka, Za-
greb, Palmotičeva 28. 1932

La ČESNJE

za ukuhanje, trde, rdeče in
črne, sveže kg din 4.— in 4.50
franko vozina, razpošilja v
košarah po 45 kg G. Drechsler,
Tuzla. 1967

OGLASUJ

V MALI OGLASNIK

»SLOV. NARODA«

NAJCENEJŠI IZDA TEK

DOPISI

Beseda 50 par. davek posebej.

Najmanjši znesek 8 Din.

ISČEM PRIJATELJICO

gospo, ki v svojem zakonu ni
zadovoljna, čedne postave —
lahko je vdova ali ločenka. —
Dopisi s sliko in polnim naslo-
vom pod »Poletje, junij« na
upravo Sl. Naroda. — Tajnost
strogo zadržana. 1975

SLUŽBE

Beseda 50 par. davek posebej.

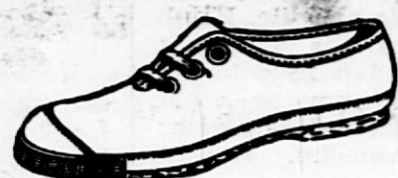
Najmanjši znesek 8 Din.

VSAKI OSEBI

ali družini nudi stalen zaslužek
»MARA« — Maribor, Orožnova
6, Celje, Slomškov trg 1 —
Pletilnica — razpošiljalnica
22/M

12

45301-2204

Za lepe dneve najcenejši in najudobnejši
otroški čevlji iz gumiastim podplatom.
Otroški Din 12.— in Din 15.—, ženski Din
19.—, moški Din 25.—

15

4581-1965

Otroški čevlji iz močnega angleškega
platna v beli barvi, z gumiastimi podplati.
Otrokom za poletje.

19

40891-7063

Otroške sandale iz močnega platna s prož-
nim podplatom in zaponko.

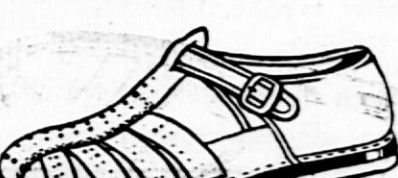
35

5982-44800

Praktične otroške sandale iz usnja z moč-
nim usnjenim podplati. Nemirnim otro-
kom za igranje in sprehode.

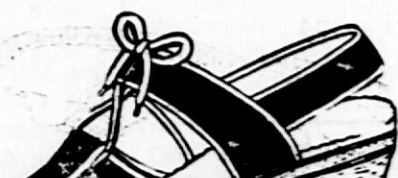
35

5961-13841

Divne otroške sandale iz finega belega us-
nja z močnim usnjenim podplati. So moč-
ne, a kljub temu zelo poceni.

59

36915-3134

Moderni fini čevlji iz rdečega bureta z
obastim prožnim podplatom, obloženim z
mo.

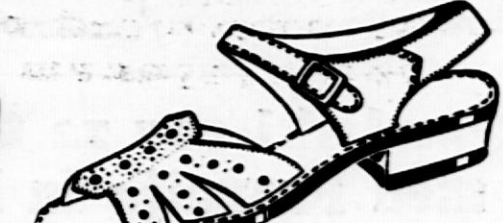
19

45615-1166

Lahki ženski kopalni čevlji iz platna s
prožnim gumiastim podplatom.

59

3985-15176

Ukusno izrezani čevlji iz finega belega
usnja z usnjenim podplati in nizko peto.
Idealni za tople poletne dneve.

59

34995-5187

Lahki čevlji izdelani iz finega rdečega
difina z nizko peto.

79

3985-95154

Dovršeno lepi čevlji za poletje iz fine-
ga usnja modro-beli kombinaciji z usnje-
nim podplatom in peto.

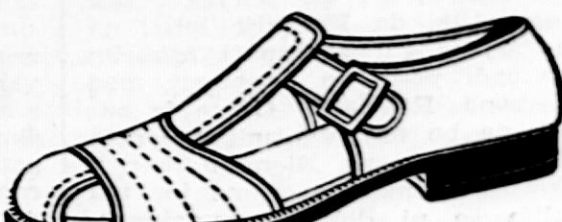
99

035-14114

Najnovejši model iz Meksike!
Ženske sandale iz finega usnja, pletene v
belo-modri ali rdeči kombinaciji. Za poletje
ni elegantnejših niti lažjih čevljev.

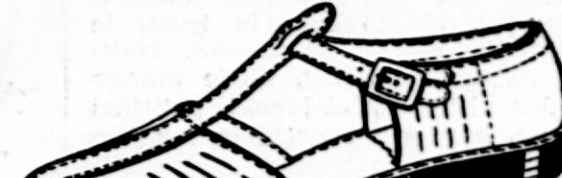
59

38697-2278

Elegantne moške sandale iz močnega an-
gleškega platna s prožnim podplati. Nogi
nudijo udobnost in dovolj zraka.

79

3767-04680

Zelo udobna moška upogibljiva sandala iz
mekkega usnja z usnjenim podplatom in
peto.

129

3039-44674

Moški lahki nizki čevlji z okvirom, izdelani
iz finega usnja z luknjicami in usnjenim
podplatom.

9

4

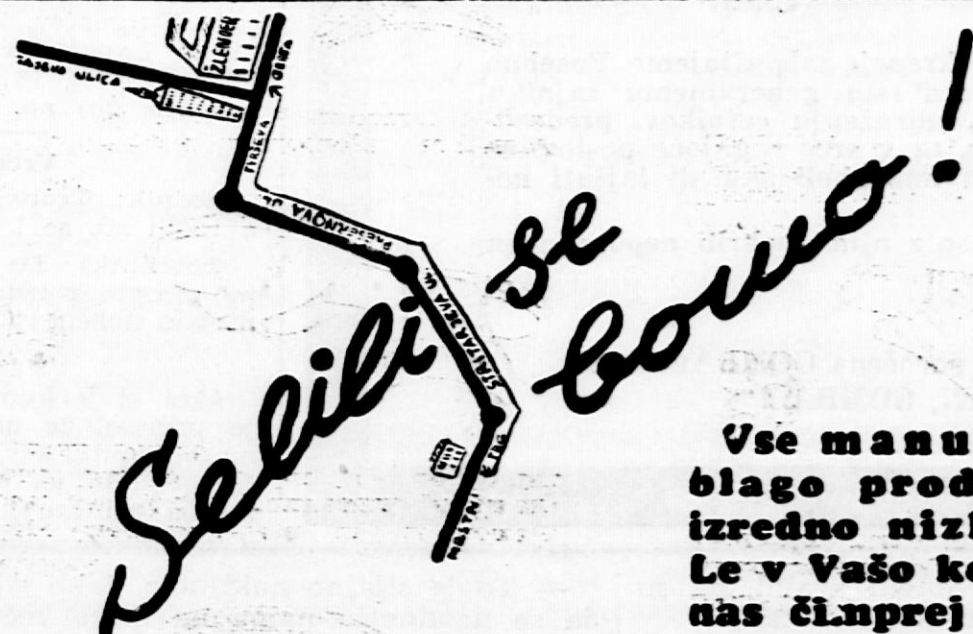
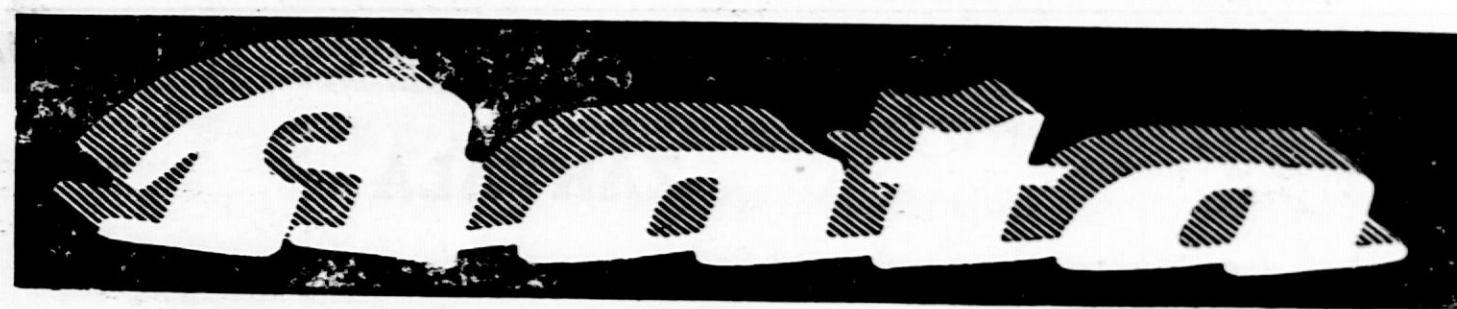

»JADRAN«

Praktične in močne no-
gavice gospodom za po-
letje. Ne rabijo podvez,
ker imajo zgoraj vple-
tenu gumo, ki jih drži.

»SELCE«

Svoje otroke boste naj-
bolj razveselili, ako jim
za poletje kupite te srč-
kane nogavice.

Selili se bomo!

Vse manufakturno
blago prodajamo po
izredno nizkih cenah.
Le v Vašo korist bo, če
nas čimprej obiščete!

MANUFAKTURNA TRGOVINA DOBRIH KVALITEI

A. Žlender

LJUBLJANA
MESTNI TRG 22

Z nobenim drugim
reklamnim sredstvom
ne morete doseči ena-
kega učinka, kakor s
časopisnim oglasom.
Čigar desetkrog je ne-
omejen. Časopis pride
v vsako hišo in govori
dnevno desetisočim
čitateljem. Redno oga-
sanje v velikem dnev-
niku je najuspešnejša
investicija, ki prinese
korist trgovcu in
kupon.

ZALOŽBA »CESTA«

LJUBLJANA, KNAFLJEVA UL. 5

Pravkar je izšla peta knjiga založbe »CESTE«:
MARJE MAJERJEVE

„Rudarska balada“

ki na pretresljiv način opisuje življenje rudarjev
globoko pod črno zemljo in njihovo ljubezen do
doma in domovine.

„Rudarska balada“

je knjiga, ki jo bo vsakdo prebral z največjim
zanimanjem in zmerom iznova spet rad posegel
po njej.

Broširana knjiga 10.— din, s poštnino 11.— din.
V celo platno vezana 15.—, s poštnino 16.50 din.

Knjiga se naroča pri:

ZALOŽBI »CESTA«

LJUBLJANA, KNAFLJEVA UL. 5

kjer dobite po isti ceni tudi že prej izšle knjige
D. Ravljena »Zgodbe brez groze«, Klabunda
»Pjotr — Rasputin«, D. Ravljena »Črna vojna«
in Thompsona »Sivko«.

Makulturni papir

preda

uprava »Slovenskega Naroda«
Ljubljana, Knafljeva ulica št. 5